Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

REGULAMIN KONKURSU nr RPPD.03.03.01-IZ.00-20-002/17

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

OŚ PRIORYTETOWA III KOMPETENCJE I KWALIFIKACJE

DZIAŁANIE 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki

PODDZIAŁANIE 3.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki

wersja 1

Białystok, 27 lutego 2017r.

Spis treści

I. Podstawa prawna i dokumenty programowe ... 3
II. Słownik pojęć ... 5
III. Informacje ogólne ... 9
3.1 Przedmiot konkursu ... 9
3.2 Informacje o konkursie ... 29
3.3 Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów ... 30
3.4 Forma finansowania ... 30
3.5 Procedura wyboru projektów do realizacji ... 32
3.6 Procedura wycofania wniosku ... 34
IV. Wymagania konkursowe ... 34
4.1 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu ... 34
4.2 Wymagania odnośnie przygotowania wniosku o dofinansowanie ... 35
4.3 Wymagania dotyczące grupy docelowej ... 37
4.4 Reguła proporcjonalności ... 38
4.5 Wymagania dotyczące partnerstwa ... 38
4.6 Wymagane załączniki na etapie podpisywania umowy ... 40
4.7 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy ... 42
V. Ocena wniosków o dofinansowanie ... 43
5.1 Weryfikacja wymogów technicznych ... 43
5.2 Ocena formalna ... 44
5.3 Ocena merytoryczna ... 49
5.4 Rozbieżność w ocenie ... 66
5.5 Negocjacje ... 68
VI. Kwalifikowalność wydatków ... 69
6.1 Ramy czasowe kwalifikowalności wydatków ... 69
6.2 Ocena kwalifikowalności wydatku ... 69
6.3 Wydatki niekwalifikowalne ... 70
6.4 Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji ... 72
6.5 Wkład własny ... 73
6.6 Podatek od towarów i usług ... 73
6.7 Budżet projektu ... 74
6.8 Uproszczone metody rozliczania wydatków ... 77
VII. Pomoc publiczna/de minimis ... 79
VIII. Procedura odwoławcza ... 79
IX. Postanowienia końcowe ... 81
X. Kontakt oraz dodatkowe informacje ... 81
XI. Załączniki ... 82

I. Podstawa prawna i dokumenty programowe

Konkurs jest organizowany w oparciu o następujące dokumenty:

1) Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (DZ. U. C 326 z 26.10.2012);
2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013);
3) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013);
4) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013);
5) rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013);
6) rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014);
7) ustawę z dnia 11 lipca 2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2016r., poz. 217, z późn. zm.), zwana dalej ustawą wdrożeniową;
8) ustawę z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2007r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.);
9) ustawę z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2016r., poz. 1829);
10) ustawę z dnia 29 stycznia 2004r. prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2015r., poz. 2164 z późn. zm.);
11) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz. 1870), zwana dalej ustawą o finansach publicznych;
12) ustawę z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2012r., poz. 769);
13) ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz. 710 z późn. zm.);
14) ustawę z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz. 1764);
15) ustawę z 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016r. poz. 922),
16) ustawę z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz. 666);
17) ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz.U. z 2016poz. 1943 z późn. zm.);
18) ustawę z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017r poz. 59);
19) ustawę z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 206r. poz. 1379);
20) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010r. w sprawie praktycznej nauki zawodu **(**Dz.U. 2010 nr 244 poz. 1626);

21) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2015r. zmieniające rozporządzenie w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. 2015, poz. 1183);
22) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2016r. poz. 2094);
23) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012r, w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. z 2012r. poz. 184 z późn. zm.);
24) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 maja 2011r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół, działających przy zakładzie poprawczym lub w schronisku dla nieletnich (Dz. U. z 2011r., Nr 110, poz. 650);
25) rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.);
26) rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. z 2016r., poz. 1161);
27) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. z 2016r., poz. 657);
28) rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015r. w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073);
29) Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;
30) Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020;
31) Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020 - Umowa Partnerstwa z dnia 21 maja 2014 r.;
32) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
33) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020;
34) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 - zwane dalej Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności;
35) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 – zwane dalej Wytycznymi w zakresie edukacji;
36) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
37) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020;
38) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
39) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
40) Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020;
41) Strategię na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020.

UWAGA: W przypadku ukazania się nowych przepisów prawnych lub wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Instytucja Organizująca Konkurs (pod warunkiem dochowania zgodności z przepisami określonymi w ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 z dnia 11 lipca 2014 r. – art. 41 ust. 4 i 5) zastrzega sobie prawo dokonania zmian w regulaminie konkursu.
W przypadku zmiany regulaminu Instytucja Organizująca Konkurs zamieszcza na stronie internetowej www.rpo.wrotapodlasia.pl (zwanej dalej stroną internetową) oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl (zwanym dalej portalem) informację o zmianie regulaminu, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje.
Projektodawca zobowiązany jest także do stosowania innych aktów prawnych zgodnie ze specyfiką realizowanego projektu.

II. Słownik pojęć

BOF	Obszar realizacji Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, obejmuje gminy: Białystok, Choroszcz, Czarna Białostocka, Dobrzyniewo Duże, Juchnowiec Kościelny, Łapy, Supraśl, Turośń Kościelna, Wasilków i Zabłudów.
Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU)	zespół szkół lub placówek systemu oświaty, o którym mowa w art. 62a ustawy o systemie oświaty
Certyfikacja	proces, w wyniku którego uczący się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument, stwierdzający, że osiągnął określoną kwalifikację; certyfikacja następuje po walidacji
Instruktor praktycznej nauki zawodu	instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr 244, poz. 1626)
Klasa patronacka	klasa otwierana na zapotrzebowanie określonej firmy, która nie tylko gwarantuje rzetelne praktyki uczniów, ale dostarcza wyposażenie pracowni szkolnych, doskonali nauczycieli i często gwarantuje zatrudnienie absolwentom, fundując im wcześniej stypendia. Możliwa jest także sytuacja odwrotna kiedy to szkoła zawodowa poszukuje w swoim regionie przedsiębiorstw, których profil działalności gospodarczej jest zgodny z zawodami, w których prowadzi ona kształcenie zawodowe.
Kompetencje cyfrowe (kompetencje informatyczne)	definiowane jako zdolność do: a) przetwarzania (wyszukiwania, oceny, przechowywania) informacji; b) komunikacji (wchodzenia w cyfrowe interakcje, dzielenia się informacjami, znajomość netykiety i umiejętność zarządzania cyfrową tożsamością); c) tworzenia cyfrowej informacji (w tym również umiejętność programowania i znajomość zagadnień praw autorskich); d) zachowania bezpieczeństwa (ochrony cyfrowych urządzeń, danych, własnej tożsamości, zdrowia i środowiska);

	e) rozwiązywania problemów (technicznych, identyfikowania sytuacji, w których technologia może pomóc, bycia kreatywnym z użyciem technologii, identyfikowania luk w zakresie kompetencji)
Kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy	kompetencje, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia, do których zalicza się następujące kompetencje kluczowe z katalogu wskazanego w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10): a) porozumiewanie się w językach obcych; b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne; c) kompetencje informatyczne; d) umiejętność uczenia się; e) kompetencje społeczne; f) inicjatywność i przedsiębiorczość. Kompetencje wskazane w lit. b i c są zaliczane do kompetencji podstawowych, pozostałe należą do katalogu kompetencji przekrojowych
Kompetencje społeczno-emocjonalne	umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania swoimi emocjami, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągania pozytywnych celów, a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań
Koncepcja uniwersalnego projektowania	koncepcja uniwersalnego projektowania definiowana zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji
Kwalifikacja	określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania
Mechanizm racjonalnych usprawnień	mechanizm racjonalnych usprawnień definiowany zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji
Nauczyciel	należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego zatrudnionego w OWP, szkole lub placówce systemu oświaty
Nauczyciel kształcenia zawodowego	nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu
Organ dotujący	organ przyznający dotację na podstawie art. 80 i art. 90 ustawy o systemie oświaty
Organ prowadzący	minister właściwy, jednostka samorządu terytorialnego, inna osoba prawna lub fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

Osoby o niskich kwalifikacjach	osoby posiadające wykształcenie do poziomu ISCED 3 włącznie zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia (ISCED 2011) zaaprobowaną przez Konferencję Ogólną UNESCO. Definicja poziomów wykształcenia (ISCED) została zawarta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
OWU	Ogólne warunki umów o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 stanowiące załącznik Nr 1 do umowy o dofinansowanie realizacji Projektu
Placówka systemu oświaty	placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne oraz placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe
Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne	placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy o systemie oświaty
Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe	placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty
Pomoc de minimis	pomoc zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) oraz z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L114 z 26.04.2012, str. 8)
Praktyczna nauka zawodu	organizowana przez szkołę w formie zajęć praktycznych (dotyczy zasadniczej szkoły zawodowej oraz branżowej szkoły I stopnia) i praktyk zawodowych (dotyczy technikum). Zajęcia praktyczne realizuje się dla uczniów i młodocianych w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych, niezbędnych do podjęcia pracy w danym zawodzie. Praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy
Projekt	projekt, o którym mowa w art. 2 pkt 18 Ustawy wdrożeniowej
Projekt edukacyjny	indywidualne lub zespołowe, planowe działanie uczniów, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania (dostosowane do możliwości osób z nich korzystających): a) wybranie tematu projektu edukacyjnego; b) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji; c) wykonanie zaplanowanych działań; d) przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego

Przedmioty przyrodnicze	przedmioty, do których zalicza się w szczególności: a) przyrodę w szkołach podstawowych; b) biologię, chemię, geografię, fizykę w gimnazjach; c) biologię, chemię, geografię, fizykę (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych;
Sieci współpracy i samokształcenia	lokalne lub regionalne zespoły nauczycieli z różnych OWP, szkół lub placówek systemu oświaty, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą, szczególnie w zakresie rozwiązywania problemów i dzielenia się doświadczeniem
Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne	indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r, w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach, przedszkolach i placówkach (Dz. U. poz. 532).
Szkoła	podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty
Szkoła dla dorosłych	szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i d ustawy o systemie oświaty, w których stosuje się odrębną organizację kształcenia i do których są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły
Szkoła policealna	szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy o systemie oświaty
Uczeń z niepełnosprawnością	uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności oraz dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
Walidacja	wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja poprzedza certyfikowanie. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu, metod oraz osób przeprowadzających walidację). Walidację kończy podjęcie i wydanie decyzji, jakie efekty uczenia się można potwierdzić, jakie zaś nie.
Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej (Wskaźnik EWD)	wskaźnik będący jedną z miar efektywności nauczania w danej szkole w zakresie sprawdzanym egzaminami zewnętrznymi, opisujący wkład szkoły w końcowy wynik egzaminacyjny. Ma zastosowanie do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
ZIT BOF	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego

III. Informacje ogólne

3.1 Przedmiot konkursu

3.1.1 Przedmiotem konkursu są projekty określone dla Osi Priorytetowej III Kompetencje i kwalifikacje Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 (RPOWP 2014-2020), Działania 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałania 3.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, przyczyniające się do podniesienia kompetencji uczniów szkół zawodowych zwiększających szanse na regionalnym rynku pracy.

3.1.2 Celem konkursu jest:

a) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które dodatkowo uzyskały wymaganą liczbę punktów tj. co najmniej 60% punktów w każdym kryterium merytorycznym ogólnym od każdego z oceniających.

albo

b) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów.

Sytuacja, o której mowa w lit. b może mieć miejsce jedynie, gdy ze względu na kwotę przeznaczoną na dofinansowanie projektów w konkursie, nie jest możliwe objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów.

3.1.3 W ramach konkursu mogą być składane projekty realizujące następujące typy projektów według SZOOP RPOWP na lata 2014-2020, tj.:

- **typ projektu nr 2:**

Realizacja kompleksowych programów rozwojowych poprzedzonych diagnozą potrzeb konkretnej szkoły/placówki kształcenia zawodowego (w tym uwzględniając sytuację na regionalnym i lokalnych rynkach pracy) wraz z opracowaniem i wdrożeniem programu wsparcia obejmująca w szczególności[1]:

a) wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych, przyrodniczych, ICT i językowych związanych bezpośrednio z zawodem, w którym się kształcą) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);

b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez: wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego, wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji[2];

c) programy uwzględniające indywidualne potrzeby uczniów, tworzące odpowiednie warunki do ich rozwoju i wyrównywania szans edukacyjnych, minimalizujące występujące dysproporcje między uczniami;

d) poradnictwo zawodowo-edukacyjne (*ze wsparcia wyłączone są szkoły/placówki kształcenia zawodowego realizujące poradnictwo zawodowo-edukacyjne w ramach Poddziałania 3.3.2 RPOWP 2014-2020 Stworzenie Centrum Kompetencji BOF*);

[1] Projekt realizowany w tym typie obejmuje co najmniej elementy wymienione w lit. a), b) i c)

[2] Nie dotyczy kwalifikacji nabywanych w ramach realizowanej podstawy programowej.

e) staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców (*ze wsparcia wyłączone są szkoły/placówki kształcenia zawodowego realizujące staże i praktyki w ramach Poddziałania 3.3.2 RPOWP 2014-2020 Stworzenie Centrum Kompetencji BOF*);
f) pomoc stypendialna dla uczniów i słuchaczy szczególnie uzdolnionych, także w zakresie przedmiotów zawodowych;
g) podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej w obszarze kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji;
h) doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli i dostosowanie go do najnowszych trendów i technologii w danej branży oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczanym zawodem, realizowane we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego[3];
i) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez ich wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne;

- **typ projektu nr 3:**

Współpraca szkół i placówek z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym mająca na celu lepsze dostosowanie oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy obejmująca m.in.:

a) realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
b) włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
c) tworzenie klas patronackich w szkołach,
d) tworzenie nowej oferty edukacyjnej we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
e) modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących,
f) dodatkowe zajęcia specjalistyczne dla uczniów umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych,
g) organizację kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
h) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;

- **typ projektu nr 4:**
  Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców

- **typ projektu nr 5:**
  Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami.

Ponadto należy odnieść się do typów projektów (wskaźników) monitorowanych na szczeblu krajowym, tj. określić czy projekt można zakwalifikować do którejś z poniższych kategorii:

[3] Jako otoczenie społeczno-gospodarcze należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe i inne instytucje sektora B+R.

1) **Projekt, w którym zadeklarowano, że nie stosuje się zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami**

Poprzez dostępność należy rozumieć właściwość środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalającą osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność może być zapewniona przede wszystkim dzięki stosowaniu koncepcji uniwersalnego projektowania, a także poprzez usuwanie istniejących barier oraz stosowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym technologii i urządzeń kompensacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami.

Brak zastosowania zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oznacza zadeklarowanie neutralności w tym zakresie.

Mechanizm racjonalnych usprawnień:

W przypadku dostosowań do potrzeb konkretnych uczestników, znanych już na etapie planowania projektu, ich koszty są uwzględniane w budżecie i nie wchodzą w limit 12 000 zł. Tego typu dostosowania nie są traktowane, jako koszty mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych.

Ponadto Wnioskodawca w projektach ogólnodostępnych nie powinien zabezpieczać w ramach budżetu projektu środków na ewentualną konieczność sfinansowania racjonalnych usprawnień. W przypadku takich projektów mechanizm racjonalnych usprawnień jest uruchamiany w momencie pojawiania się w projekcie osoby z niepełnosprawności, a limit przewidziany na sfinansowanie ww. mechanizmu na jedną osobę wynosi 12 000zł.

2) **Projekt realizowany w pełni lub częściowo przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe**

"Partnerzy społeczni" to termin szeroko używany w całej Europie w odniesieniu do przedstawicieli pracodawców i pracowników (organizacji pracodawców i związków zawodowych).

Organizacja pozarządowa (NGO) to organizacja założona przez obywateli z własnej inicjatywy, która nie działa dla osiągnięcia zysku i jest zorganizowana na szczeblu lokalnym, krajowym lub międzynarodowym. Organizacje pozarządowe - zorientowane na działanie i prowadzone przez ludzi, którym przyświeca wspólny cel – realizują szereg usług i funkcji humanitarnych, przedstawiają rządom państw obawy obywateli, wspierają i monitorują realizację polityk oraz stymulują udział polityków poprzez dostarczanie informacji.

Projekt jest częściowo realizowany przez partnerów społecznych lub organizacje pozarządowe, kiedy wśród projektodawców (rozumianych jako beneficjentów lub partnerów projektu) znajdują się m.in. partnerzy społeczni lub organizacje pozarządowe.

Sformułowania zapisane kursywą są identyczne z definicjami Eurofound (partnerzy społeczni) oraz NGO Global Network (organizacje pozarządowe).

Wskaźnik obejmuje beneficjentów inicjujących i wdrażających projekty zgodnie z art. 2 Rozporządzenia nr 1303/2013.

3) **Projekt ukierunkowany na trwały udział kobiet w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery zawodowej**

Należy wykazać *projekty realizowane w celu zwiększenia trwałego udziału kobiet w zatrudnieniu, a tym samym zwalczania feminizacji ubóstwa, zmniejszenia podziału ze względu na płeć i zwalczania stereotypów dotyczących płci na rynku pracy. W zakresie kształcenia i szkolenia - upowszechnienie godzenia życia zawodowego i prywatnego oraz równego podziału obowiązków związanych z opieką pomiędzy mężczyznami i kobietami.*

Definicja opracowana na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego nr 1304/2013, art. 7. Promowanie równości między kobietami i mężczyznami.
Sformułowania zapisane kursywą są identyczne jak w rozporządzeniu dot. EFS.

4) Projekt obejmujący administrację publiczną lub służby publiczne na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym

Europejski Fundusz Społeczny wzmacnia zdolności instytucjonalne i skuteczność administracji publicznej na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.
Należy wykazać projekty realizowane w celu zapewnienia wsparcia w ww. obszarach. Za służby publiczne uznaje się publiczne lub prywatne podmioty, które świadczą usługi publiczne (w przypadku usług publicznych zlecanych przez państwo podmiotom prywatnym lub świadczonych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego).

UWAGA:

1. Wszystkie realizowane formy wsparcia muszą być zgodne z prawodawstwem krajowym, w szczególności z Ustawą z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, a także z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. Konieczność zachowania zgodności planowanych działań z ww. Wytycznymi wynika również z obowiązującego w ramach konkursu kryterium dopuszczającego szczególnego, o którym mowa w pkt. 5.3.16 niniejszego regulaminu.

2. Wszystkie typy projektów powinny być realizowane we współpracy z pracodawcami (zgodnie z **kryterium dopuszczającym szczególnym nr 9** weryfikowanym na etapie oceny merytorycznej).

3. Realizacja wszystkich form wsparcia jest dokonywana na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty albo osób obejmowanych wsparciem. W przypadku szkół i placówek systemu oświaty diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący bądź osobę upoważnioną do podejmowania decyzji. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. Wnioskodawca powinien w treści wniosku zamieścić informacje, z których jednoznacznie będzie wynikało spełnienie tego warunku. **Wnioski z diagnozy muszą stanowić element wniosku o dofinansowanie projektu - powinny być zawarte w części IV.2 wniosku o dofinansowanie tj. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW.**

4. Działania w ramach projektów powinny być prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów i słuchaczy objętych wsparciem. Wnioskodawca powinien w treści wniosku zamieścić informacje, z których jednoznacznie będzie wynikało spełnienie tego warunku.

5. Przedsięwzięcia finansowane ze środków EFS muszą stanowić uzupełnienie działań prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie ulegnie zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie (średniomiesięcznie). Warunek nie dotyczy działań zrealizowanych w ramach POKL albo programów rządowych. W przypadku staży zawodowych obejmujących realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami wsparcie kierowane jest do tych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie

zawodowe, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia. Wnioskodawca powinien w treści wniosku zamieścić informacje, z których jednoznacznie będzie wynikało spełnienie tego warunku.

3.1.4 Dot. typu projektu nr 2 wg SZOOP:

Typ projektu nr 2 według SZOOP

Realizacja kompleksowych programów rozwojowych poprzedzonych diagnozą potrzeb konkretnej szkoły/placówki kształcenia zawodowego (w tym uwzględniając sytuację na regionalnym i lokalnych rynkach pracy) wraz z opracowaniem i wdrożeniem programu wsparcia obejmująca w szczególności[4]:

a) wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych, przyrodniczych, ICT i językowych związanych bezpośrednio z zawodem, w którym się kształcą) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w szczególności poprzez: wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego, wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji[5];
c) programy uwzględniające indywidualne potrzeby uczniów, tworzące odpowiednie warunki do ich rozwoju i wyrównywania szans edukacyjnych, minimalizujące występujące dysproporcje między uczniami;
d) poradnictwo zawodowo-edukacyjne (*ze wsparcia wyłączone są szkoły/placówki kształcenia zawodowego realizujące poradnictwo zawodowo-edukacyjne w ramach Poddziałania 3.3.2 RPOWP 2014-2020 Stworzenie Centrum Kompetencji BOF*);
e) staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców (*ze wsparcia wyłączone są szkoły/placówki kształcenia zawodowego realizujące staże i praktyki w ramach Poddziałania 3.3.2 RPOWP 2014-2020 Stworzenie Centrum Kompetencji BOF*);
f) pomoc stypendialna dla uczniów i słuchaczy szczególnie uzdolnionych, także w zakresie przedmiotów zawodowych;
g) podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej w obszarze kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji;
h) doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli i dostosowanie go do najnowszych trendów i technologii w danej branży oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczanym zawodem, realizowane we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego[6];
i) tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez ich wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne;

[4] Projekt realizowany w tym typie obejmuje co najmniej elementy wymienione w lit. a), b) i c)
[5] Nie dotyczy kwalifikacji nabywanych w ramach realizowanej podstawy programowej.
[6] Jako otoczenie społeczno-gospodarcze należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe i inne instytucje sektora B+R.

UWAGA: Realizacja projektów należących do typu projektu nr 2 obligatoryjnie zakłada komplementarną realizację form wsparcia określonych w punktach a, b, c oraz form wsparcia określonych w co najmniej 2 punktach spośród pozostałych punktów od d do h (zgodnie z kryterium dopuszczającym szczególnym nr 7 weryfikowanym na etapie oceny merytorycznej).

Realizacja w/w form wsparcia powinna być zgodna z następującymi warunkami:

w zakresie pkt. a)

Wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych, przyrodniczych, ICT i językowych związanych bezpośrednio z zawodem, w którym się kształcą) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) może objąć przede wszystkim:

- realizację projektów edukacyjnych w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem;

  Realizacja projektów edukacyjnych musi być zgodna z następującymi warunkami:

  - *zakres tematyczny projektu edukacyjnego finansowanego ze środków EFS może wykraczać poza treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego;*

  - *projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany jako projekt interdyscyplinarny, łączący wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin;*

- realizację różnych form rozwijających uzdolnienia;
- wdrożenie nowych form i programów nauczania;
- tworzenie i realizację zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
- organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów lub słuchaczy;
- nawiązywanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły lub placówki systemu oświaty w celu osiągnięcia założonych celów edukacyjnych;
- wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
- pomoc stypendialną dla uczniów lub słuchaczy szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych nowożytnych, matematyki;

  Pomoc stypendialna dla uczniów lub słuchaczy szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych nowożytnych, matematyki musi być zgodna z następującymi warunkami:

  - *pomoc stypendialna jest udzielana przez szkołę lub placówkę systemu oświaty, w której kształcą się uczniowie lub słuchacze albo przez organ prowadzący szkoły lub placówki systemu oświaty;*

- kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów lub słuchaczy powinno obejmować co najmniej oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów lub słuchaczy z przynajmniej jednego spośród przedmiotów: przyrodniczych, informatycznych, języków obcych nowożytnych, matematyki. Osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach mogą stanowić dodatkowe kryterium premiujące. Szczegółowe kryteria naboru, uwzględniające warunki określone w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 powinny być zawarte w regulaminach programów stypendialnych;
- kwota stypendium nie może średniomiesięcznie przekroczyć 1000 zł brutto na jednego ucznia lub słuchacza;
- minimalny okres, na jaki przyznawana jest pomoc stypendialna wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia lub słuchacza regulaminu programu stypendialnego;
- w trakcie otrzymywania pomocy stypendialnej uczeń lub słuchacz podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole lub placówce systemu oświaty ucznia lub słuchacza. Celem opieki dydaktycznej jest pomoc w dalszym osiąganiu jak najlepszych rezultatów, wsparcie ucznia lub słuchacza w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne, aktywna współpraca z uczniem lub słuchaczem i monitorowanie jego osiągnięć edukacyjnych.

UWAGA: Nie ma możliwości sfinansowania w ramach projektu wynagrodzenia opiekuna stypendysty.

- realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.

w zakresie pkt. b)

Podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe może objąć w szczególności:

- wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego;
- dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, umożliwiające uczniom i słuchaczom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych;
- organizowanie kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi oraz organizowanie kursów i szkoleń przygotowujących do kwalifikacyjnych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich;
- udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;
- wsparcie uczniów lub słuchaczy w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy;
- programy walidacji i certyfikacji odpowiednich efektów uczenia się zdobytych w ramach edukacji formalnej prowadzące do zdobycia kwalifikacji zawodowych, w tym również kwalifikacji mistrza i czeladnika w zawodzie;

- wykorzystanie rezultatów projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
- przygotowanie zawodowe uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w charakterze młodocianego pracownika organizowane u pracodawców oraz młodocianych pracowników wypełniających obowiązek szkolny w formie przygotowania zawodowego, zorganizowane u pracodawcy na podstawie umowy o pracę, obejmujące naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy, o ile nie jest ono finansowane ze środków Funduszu Pracy.

w zakresie pkt. c)

Programy uwzględniające indywidualne potrzeby uczniów, tworzące odpowiednie warunki do ich rozwoju i wyrównywania szans edukacyjnych, minimalizujące występujące dysproporcje między uczniami mogą obejmować w szczególności:

- realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów lub słuchaczy mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych;
- objęcie opieką pedagogiczno-psychologiczną uczniów wykazujących problemy w nauce lub z innych przyczyn zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa.

w zakresie pkt. d)

Poradnictwo zawodowo-edukacyjne

Ze wsparcia w zakresie poradnictwa zawodowo-edukacyjnego realizowanego w ramach kompleksowego programu rozwojowego wyłączone są szkoły/placówki kształcenia zawodowego realizujące poradnictwo zawodowo-edukacyjne w ramach Poddziałania 3.3.2 RPOWP 2014-2020 *Stworzenie Centrum Kompetencji BOF*.

W ramach programu rozwojowego szkoły/placówki poradnictwo zawodowo-edukacyjne może być realizowane między innymi w ramach istniejącego w szkole/placówce punktu (np. Szkolny Ośrodek Kariery) utworzonego np. ze środków EFS, może być realizowane również poradnictwo doraźne. Zaplanowane wsparcie doradcze oraz jego zakres powinny wynikać z przeprowadzonej diagnozy, a także powinien być zachowany warunek dodatkowości wsparcia.

W ramach programu rozwojowego może być również realizowane poradnictwo zawodowo-edukacyjne w formie zgodnej z opisem typu projektu nr 5 *Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami*.

w zakresie pkt. e)

Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców

Ze wsparcia w zakresie staży i praktyk realizowanych w ramach kompleksowego programu rozwojowego wyłączone są szkoły/placówki kształcenia zawodowego realizujące staże i praktyki w ramach Poddziałania 3.3.2 RPOWP 2014-2020 *Stworzenie Centrum Kompetencji BOF*.

Szczegółowe warunki realizacji staży/praktyk zawodowych zostały zawarte w opisie typu projektu nr 4 *Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców.*

w zakresie pkt. f)

Pomoc stypendialna dla uczniów i słuchaczy szczególnie uzdolnionych, także w zakresie przedmiotów zawodowych musi być realizowana z uwzględnieniem następujących warunków:

- pomoc stypendialna może być udzielana jedynie uczniom/słuchaczom, którzy w momencie rozpoczynania nauki w danej szkole nie są osobami dorosłymi,
- pomoc stypendialna jest udzielana przez szkołę lub placówkę systemu oświaty, w której kształcą się uczniowie albo przez organ prowadzący szkoły lub placówki systemu oświaty,
- kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów powinno obejmować co najmniej oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów lub słuchaczy (z wyłączeniem osób dorosłych) z przynajmniej jednego spośród przedmiotów zawodowych. Osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach mogą stanowić dodatkowe kryterium premiujące. Szczegółowe kryteria naboru, uwzględniające warunki określone w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 powinny być zawarte w regulaminach programów stypendialnych,
- kwota stypendium średniomiesięcznie nie może przekroczyć 1000 zł brutto na jednego ucznia lub słuchacza (z wyłączeniem osób dorosłych),
- minimalny okres na jaki przyznawana jest pomoc stypendialna wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia lub słuchacza (z wyłączeniem osób dorosłych) regulaminu programu stypendialnego;
- w trakcie otrzymywania pomocy stypendialnej uczeń lub słuchacz (z wyłączeniem osób dorosłych) podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole lub placówce systemu oświaty ucznia lub słuchacza. Celem opieki dydaktycznej jest pomoc w dalszym osiąganiu jak najlepszych rezultatów, wsparcie ucznia lub słuchacza w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie jego osiągnięć edukacyjnych.

UWAGA: Nie ma możliwości sfinansowania w ramach projektu wynagrodzenia opiekuna stypendysty.

w zakresie pkt. g)

Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej w obszarze kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji może obejmować w szczególności:

- kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne), w tym z wykorzystaniem trenerów przeszkolonych w ramach PO WER, studia podyplomowe;
- wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
- realizację w, szkole lub placówce systemu oświaty programów wspomagania;

Program wspomagania jest formą doskonalenia nauczycieli związaną z bezpośrednim wsparciem, szkół lub placówek systemu oświaty. Interwencja w zakresie realizacji programów wspomagania musi być zgodna ze wszystkimi wskazanymi poniżej warunkami:

a) program wspomagania powinien służyć pomocą, szkole lub placówce systemu oświaty w wykonywaniu przez nią zadań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);

b) zakres wspomagania wynika z analizy indywidualnej sytuacji, szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na specyficzne potrzeby tych podmiotów;

c) realizacja programów wspomagania obejmuje następujące etapy:

- *przeprowadzenie diagnozy obszarów problemowych związanych z realizacją przez, szkołę lub placówkę systemu oświaty zadań z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);*
- *prowadzenie procesu wspomagania w oparciu o ofertę doskonalenia nauczycieli przygotowaną zgodnie z potrzebami danej, szkoły lub placówki systemu oświaty, z możliwością wykorzystania ofert doskonalenia funkcjonujących na rynku, m. in. udostępnianych przez centralne i wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli;*
- *monitorowanie i ocena procesu wspomagania z wykorzystaniem m. in. ewaluacji wewnętrznej, szkoły lub placówki systemu oświaty.*

- współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np.: szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi;
- wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.

W zakresie korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych wsparcie może obejmować w szczególności następujące zagadnienia:

- obsługa urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego, w tym mobilnego, zakupionego do szkół w ramach wsparcia EFS;
- wykorzystanie narzędzi cyfrowych w nauczaniu przedmiotowym, w tym wykorzystanie cyfrowych programów i aplikacji wspomagających nauczanie oraz dydaktycznych serwisów internetowych, również w trakcie zajęć prowadzonych z uczniami z niepełnosprawnościami oraz w kształceniu informatycznym;
- nowe metody kształcenia z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych;
- edukacja w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera;
- wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie;
- administracja wewnętrzną infrastrukturą sieciowo-usługową szkoły lub placówki systemu oświaty (komputerową i bezprzewodową);

- wykorzystanie w nauczaniu e-podręczników bądź e-zasobów/e-materiałów dydaktycznych, stworzonych dzięki środkom EFS w latach 2007-2013 i 2014-2020, które zostały dopuszczone do użytku szkolnego przez MEN.

w zakresie pkt. h)

Doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli i dostosowanie go do najnowszych trendów i technologii w danej branży oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczanym zawodem, może objąć w szczególności:

- kursy kwalifikacyjne lub szkolenia doskonalące w zakresie tematyki związanej z nauczanym zawodem, w tym organizowane i prowadzone przez kadrę ośrodków doskonalenia nauczycieli lub trenerów przeszkolonych w ramach PO WER;
- studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych albo obejmujące zakresem tematykę związaną z nauczanym zawodem (branżowe, specjalistyczne);
- budowanie lub moderowanie sieci współpracy i samokształcenia;
- programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem nadawania uprawnień egzaminatora w zawodzie instruktorom praktycznej nauki zawodu na terenie przedsiębiorstw;
- wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL.

Realizacja projektów obejmujących doskonalenie nauczycieli musi być zgodna z następującymi warunkami:

- Realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli lub instruktorów praktycznej nauki zawodu musi być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego[7] szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
- Realizacja wsparcia powinna być prowadzona z wykorzystaniem doświadczenia działających na poziomie wojewódzkim i lokalnym placówek doskonalenia nauczycieli;
- Zakres doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego jest zgodny z potrzebami szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe w zakresie doskonalenia nauczycieli, z zapotrzebowaniem ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli określonych kwalifikacji, umiejętności lub kompetencji oraz zapotrzebowaniem rynku pracy;

UWAGA: Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia właściwego oświadczenia w treści wniosku o dofinansowanie. Przykład: Wnioskodawca X oświadcza, że zakres doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego jest zgodny z potrzebami szkoły/placówki wynikającymi z...

[7] Jako otoczenie społeczno-gospodarcze należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe i inne instytucje sektora B+R

- Studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne lub szkolenia powinny umożliwić uzyskanie przygotowania pedagogicznego lub kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu zgodnie z przepisami w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
- studia podyplomowe w ramach RPO powinny spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

w zakresie pkt. i)

Tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej poprzez ich wyposażenie/doposażenie w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne obejmuje wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego zgodnie z następującymi warunkami:

- wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych musi być zgodne ze szczegółowym katalogiem wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów, który został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowej administrowanej przez MEN[8];
- istnieje możliwość zakupu wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych o parametrach wyższych niż opisane w katalogu celem realizacji programu nauczania i osiągnięcia rezultatów projektu;
- w przypadku, gdy zawód nie został ujęty w katalogu wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych, zakup wyposażenia pracowni powinien być dokonywany zgodnie z podstawą programową dla danego zawodu;
- istnieje możliwość sfinansowania w ramach projektów kosztów związanych z adaptacją pomieszczeń (rozumiana zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków) na potrzeby pracowni lub warsztatów szkolnych, wynikających m.in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania,
- wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych jest dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie, a także posiadanego przez nie wyposażenia, w tym zwłaszcza powinna obejmować wnioski z przeprowadzonego spisu inwentarza oraz oceny stanu technicznego posiadanego wyposażenia. Diagnoza powinna uwzględniać rekomendacje instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
- inwestycje infrastrukturalne są kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie poniższe warunki:
  - nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury;
  - potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb;
  - infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;

UWAGA: Limit wydatków związanych z zakupem środków trwałych służących doposażeniu szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego nie może przekroczyć 20% wydatków kwalifikowalnych. Przy czym, łączna wartość wszystkich wydatków poniesionych w ramach kosztów bezpośrednich, na zakup środków

[8] http://efs.men.gov.pl/dokumenty/wytyczne-w-zakresie-realizacji-przedsiewziec-z-udzialem-srodkow-europejskiego-funduszu-spolecznego-w-obszarze-edukacji-na-lata-2014-2020/

trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu, nie może przekroczyć 20 % wydatków kwalifikowalnych projektu.

W przypadku, gdy projekt nie zakłada doposażenia szkół/placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego, limit środków trwałych (wraz z cross-financingiem) wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

Z treści wniosku powinno jednoznacznie wynikać jakie pracownie w ramach jakiego kierunku będą wyposażane.

Jednocześnie z treści wniosku musi jednoznacznie wynikać, że zachowana zostanie trwałość inwestycji z EFS, czyli, że założone do realizacji w ramach projektu wyposażenie/doposażenie szkoły/placówki kształcenia zawodowego wynika z analizy potrzeb oraz deficytów tej szkoły w tym z analizy demograficznej pod kątem przyszłego efektywnego wykorzystania do realizacji kształcenia zawodowego (zgodnie z kryterium dopuszczającym szczególnym nr 10 wskazanym w pkt. 5.3.16 Regulaminu konkursu).

W przypadku realizacji wsparcia związanego z doposażeniem pracowni lub warsztatów, IZ RPOWP 2014-2020 zaleca, aby Beneficjent rozważył czy nie zachodzi potrzeba przeprowadzenia w ramach projektu szkoleń dla nauczycieli z obsługi zakupionego sprzętu.

3.1.5 Dot. typu projektu nr 3 wg SZOOP:

Typ projektu nr 3 według SZOOP

Współpraca szkół i placówek z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym mająca na celu lepsze dostosowanie oferty kształcenia do rzeczywistych potrzeb regionalnego i lokalnych rynków pracy obejmująca m.in.:

a. realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe,
b. włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe,
c. tworzenie klas patronackich w szkołach,
d. tworzenie nowej oferty edukacyjnej we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
e. modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących,
f. dodatkowe zajęcia specjalistyczne dla uczniów umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy i kwalifikacji zawodowych,
g. organizację kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi,
h. udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych;

Działania, o których mowa w pkt. d) i e) muszą być prowadzone z uwzględnieniem prognoz dotyczących zapotrzebowania rynku pracy na określone zawody i wykształcenie w określonych branżach, z wykorzystaniem ogólnopolskich i regionalnych badań i analiz oraz uzupełniająco informacji ilościowych i jakościowych dostępnych za pośrednictwem powołanego z inicjatywy Komisji Europejskiej portalu *EU Skills Panorama.*

UWAGA: W treści wniosku należy zawrzeć informacje, z których będzie jednoznacznie wynikało zastosowanie wyżej wskazanych wymogów.

Realizacja projektów należących do typu projektów **Współpraca szkół/placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym** obligatoryjnie zakłada łączenie z typem projektu **Staże/praktyki u pracodawców (**zgodnie z kryterium dopuszczającym szczególnym nr 8 weryfikowanym na etapie oceny merytorycznej wskazanym w pkt. 5.3.16 Regulaminu konkursu).

3.1.6 Dot. typu projektu nr 4 wg SZOOP:

Typ projektu nr 4 według SZOOP

Staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców.

W składanych na konkurs projektach mogą być realizowane staże i praktyki zawodowe dla uczniów lub słuchaczy organizowane u pracodawców z uwzględnieniem warunków, określonych w opracowanym przez IZ we współpracy z Grupą Roboczą ds. EFS działającą przy Komitecie Monitorującym RPOWP 2014-2020 **Standardzie organizacji staży i praktyk dla uczniów szkół zawodowych w ramach działania 3.3 RPOWP (stanowiącym załącznik nr 15 do Regulaminu konkursu).**

Przy czym Wnioskodawca realizując staże lub praktyki dla uczniów/słuchaczy zobowiązany jest spełnić warunki określone jako ***Standard obligatoryjny staży i praktyk***.

Istnieje również możliwość rozszerzenia zakresu wsparcia w ramach realizacji staży i praktyk zawodowych zgodnie z warunkami określonymi w ***Standardzie fakultatywnym staży i praktyk.*** Spełnienie standardu związane jest z przyznaniem punktów premiujących, przewidzianych w kryteriach wyboru projektów.

W ramach projektów składanych na konkurs mogą być realizowane również staże lub praktyki dla nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym przede wszystkim w przedsiębiorstwach lub u pracodawców działających na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty. Staże lub praktyki dla nauczycieli/instruktorów praktycznej nauki zawodu muszą być realizowane w **wymiarze minimum 40 godzin.** Katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty związane z odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenie stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP praktykanta lub stażysty itp.) **Za odbywanie praktyki zawodowej/stażu zawodowego nauczycielom nie przysługuje stypendium.**

Realizacja praktyki/stażu dla nauczyciela/instruktora praktycznej nauki zawodu powinna przyczynić się do:

- podniesienia kompetencji zawodowych nauczycieli kształcących uczniów w zawodach w kontekście podstawy programowej kształcenia w zawodach;

- przybliżenia uczestnikom realnych warunków pracy w danym przedsiębiorstwie;

- dostosowania wiedzy i umiejętności nauczycieli do standardów panujących w realnych warunkach pracy w danym przedsiębiorstwie;

- zwiększenia korelacji miedzy systemem kształcenia zawodowego a oczekiwaniami pracodawców/przedsiębiorców w stosunku do absolwentów szkół i/lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe;

- weryfikacji dotychczasowej wiedzy i umiejętności nauczycieli przedmiotów zawodowych z obowiązującą w danym przedsiębiorstwie praktyką.

UWAGA: Wysokość stypendium stażowego dla uczniów/słuchaczy nie może przekroczyć kwoty 1 992,50 zł (brutto), tj. połowy średniego wynagrodzenia (brutto) za pracę w województwie podlaskim.

Nie ma możliwości realizacji zagranicznych staży i praktyk w ramach projektów składanych na konkurs.

W ramach kosztów związanych z odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego możliwy jest zakup niezbędnych do odbycia stażu/praktyki materiałów i narzędzi zużywalnych.

3.1.7 Dot. typu projektu nr 5 wg SZOOP:

Typ projektu nr 5 według SZOOP

Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego, przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami.

W składanych na konkurs projektach mogą być realizowane następujące działania:

1. uzyskiwanie kwalifikacji doradców zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego w szkołach;
2. tworzenie w szkołach ponadgimnazjalnych oraz ponadpodstawowych, CKZiU oraz innych zespołach realizujących zadania CKZiU - Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa) umożliwiających realizację doradztwa edukacyjno – zawodowego, dla uczniów/słuchaczy. Utworzenie i funkcjonowanie punktów nie zwalnia dyrektora szkoły z obowiązku wyznaczenia osoby realizującej zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w przypadku braku doradcy zawodowego w szkole;
3. udzielanie poradnictwa zawodowo-edukacyjnego w ramach istniejącego w szkole/placówce punktu (np. Szkolny Ośrodek Kariery) utworzonego np. ze środków EFS, przy zachowaniu dodatkowości wsparcia;
4. zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjno – zawodowego na poziomie regionalnym i lokalnym.

W ramach działania nr 4 interwencja na rzecz realizacji zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego powinna być zgodna z następującymi warunkami:

a) program zewnętrznego wsparcia powinien przyczynić się do zwiększenia dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego opartych na rzetelnej informacji edukacyjno – zawodowej,
b) zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej może obejmować tworzenie regionalnych systemów informacji edukacyjno-zawodowej, w tym dostępnej on-line,
c) zakres wsparcia wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na jej specyficzne potrzeby,
d) realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego na poziomie regionalnym obejmuje następujące etapy:

- współpracę z ORE w zakresie doskonalenia kadry systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego, w tym m.in. wykorzystania zasobów doradztwa na potrzeby regionu, gromadzenia i udostępniania informacji edukacyjno-zawodowej,
- współpracę z instytucjami wojewódzkimi na rzecz rozwoju doradztwa edukacyjno - zawodowego w regionie, w tym tworzenie i rozwój wojewódzkiej sieci współpracy doradców i instytucji;
- zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej na poziomie regionu, w tym dostępnej on-line,
- doskonalenie kadry doradców-konsultantów w oparciu o programy szkoleń przygotowane przez ORE,
- koordynowanie i monitorowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego podejmowanych na poziomie lokalnym,
- współorganizowanie we współpracy z doradcami-konsultantami, instytucjami tworzącymi sieć wsparcia doradztwa zawodowego, regionalnymi/lokalnymi pracodawcami lub przedsiębiorcami przedsięwzięć na rzecz rozwoju doradztwa edukacyjno-zawodowego, np. targi edukacyjne, targi pracy, festiwale zawodów.

e) osobą realizującą program zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego na poziomie regionalnym jest konsultant wojewódzki. Konsultant wojewódzki jest to specjalista zewnętrzny (spoza szkoły) bezpośrednio współpracujący z doradcami-konsultantami w realizacji zewnętrznego wsparcia na poziomie powiatu. Konsultant wojewódzki to osoba zatrudniona w wojewódzkim ośrodku doskonalenia nauczycieli lub w centrum kształcenia zawodowego,
f) realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego na poziomie lokalnym obejmuje następujące etapy:
   - przeprowadzenie diagnozy stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole, w celu identyfikacji potrzeb szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,
   - opracowanie planu zewnętrznego wsparcia szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego przez doradców-konsultantów,
   - wdrożenie i realizacja planu wsparcia szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego,
   - tworzenie i rozwój sieci doradców edukacyjno – zawodowych oraz sieci instytucji,
   - monitorowanie i ewaluacja zadań realizowanych w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty,
g) osobą realizującą program zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego jest doradca-konsultant. Doradca–konsultant jest to specjalista zewnętrzny (spoza szkoły) bezpośrednio współpracujący z placówką w realizacji zewnętrznego wsparcia na poziomie powiatu. Doradca–konsultant to osoba zatrudniona w poradni psychologiczno – pedagogicznej, powiatowej placówce doskonalenia nauczycieli, w centrum kształcenia praktycznego lub centrum kształcenia ustawicznego lub centrum kształcenia zawodowego,
h) do zadań doradcy-konsultanta należy pomoc w diagnozie potrzeb szkoły oraz dostosowanie oferty doskonalenia do zdiagnozowanych potrzeb, a następnie pomoc w zbudowaniu planu wspomagania i jego realizacji,
i) na podstawie wyników diagnozy doradca – konsultant, we współpracy ze szkołą lub placówką systemu oświaty, opracowuje plan wparcia ww. podmiotów. Plan powinien zawierać propozycję działań i rozwiązań ukierunkowanych na podniesienie jakości usług świadczonych w szkole lub placówce systemu oświaty z zakresu doradztwa edukacyjno zawodowego, czyli tzw. formy doskonalenia doradztwa edukacyjno-zawodowego,
j) plan wsparcia szkoły powinien uwzględniać konieczność wykorzystania potencjału i zasobów szkoły. Wśród realizatorów zadań określonych w planie wsparcia szkoły wyróżnić należy: kadrę szkoły, doradców-konsultantów oraz instytucje zewnętrzne wspierające szkolne doradztwo zawodowe (w tym poradnie psychologiczno–pedagogiczne, Ochotnicze Hufce Pracy, powiatowe urzędy pracy),

k) katalog działań możliwych do zrealizowania w ramach planu wsparcia szkoły obejmuje:
- udzielanie pomocy doradcom edukacyjno - zawodowym w organizowaniu szkolnych spotkań, konkursów itp. poświęconych doradztwu edukacyjno – zawodowemu,
- współpracę przy organizacji spotkań poświęconych doradztwu edukacyjno – zawodowemu z uczniami, rodzicami, radami pedagogicznymi, zespołami wychowawców oraz przedstawicielami pracodawców lub przedsiębiorców,
- inicjowanie współpracy z zewnętrznymi instytucjami wspierającymi szkolne doradztwo edukacyjno – zawodowe,
- udostępnianie informacji, np. o instytucjach zewnętrznych wspierających doradztwo edukacyjno – zawodowe, opisanych w mapie lokalnej sieci doradztwa edukacyjno - zawodowego lub możliwościach pozyskania materiałów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- inicjowanie i koordynowanie konkursów, konferencji i innych przedsięwzięć z dziedziny doradztwa edukacyjno - zawodowego o zasięgu lokalnym,
- wspieranie aktywności szkoły w środowisku lokalnym poprzez udział w targach szkolnych, organizacji lub udziale w tzw. drzwiach otwartych,
- organizacja wspólnych warsztatów, spotkań oraz konferencji z udziałem przedstawicieli instytucji zajmujących się doradztwem w powiecie, władz lokalnych, przedstawicieli pracodawców lub przedsiębiorców czy szkół wyższych,

l) działania związane z tworzeniem i rozwojem sieci doradców edukacyjno – zawodowych i instytucji mają na celu:
- identyfikację osób zajmujących się problematyką doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkołach, placówkach systemu oświaty i instytucjach danego powiatu,
- inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć umożliwiających wymianę doświadczeń osobom zainteresowanym doradztwem edukacyjno – zawodowym (dyrektorom, doradcom zawodowym, pedagogom, psychologom, nauczycielom),
- podejmowanie działań integrujących środowisko osób zajmujących się w szkołach i innych instytucjach problematyką doradczą,
- budowanie współpracy osób odpowiedzialnych za doradztwo edukacyjno – zawodowe w powiecie,
- organizacja warsztatów dla członków sieci doradców edukacyjno – zawodowych z terenu powiatu, z uwzględnieniem problematyki doradztwa edukacyjno – zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymianę informacji, np. o wydarzeniach powiatowych dotyczących doradztwa, informacji z regionalnego rynku pracy, oferty edukacyjnej szkół, badań i analiz dotyczących lokalnego rynku pracy i dobrych praktyk, propagowanie działań doradczych.

UWAGA: Realizacja projektów należących do typu projektów **Rozwój poradnictwa zawodowo-edukacyjnego przy jednoczesnej współpracy z pracodawcami,** obligatoryjnie zakłada łączenie z typem projektu **Staże/praktyki u pracodawców** (zgodnie z kryterium dopuszczającym szczególnym nr 8 weryfikowanym na etapie oceny merytorycznej wskazanym w pkt. 5.3.16 Regulaminu konkursu).

3.1.8 Wskaźniki stosowane w ramach konkursu oraz ich planowane wartości do osiągnięcia:
Wnioskodawca ma obowiązek wybrania z listy wskaźników rezultatu bezpośredniego oraz wskaźników produktu wszystkich wskaźników adekwatnych do planowanych działań w projekcie oraz monitorowania ich w trakcie realizacji projektu.
Poniżej wskazano listę wskaźników, które będą monitorowane w ramach projektów składanych w odpowiedzi na przedmiotowy konkurs i które zgodnie z kryterium dopuszczającym

szczególnym obligatoryjnie powinny znaleźć się w projekcie z uwzględnieniem typu projektu/grupy docelowej objętej wsparciem.

We wniosku o dofinansowanie w części *VI. Wskaźniki* należy wybrać w GWA2014EFS z listy rozwijanej wszystkie wskaźniki, które dotyczą bezpośrednio form wsparcia, grup docelowych zaplanowanych w projekcie oraz określić ich wartości docelowe większe od zera.

Wskaźniki produktu:

Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1**
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	szt.	15
Definicja wskaźnika		
Liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wyposażonych / doposażonych w ramach programu w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia i umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach. Moment pomiaru wskaźnika rozumiany jest jako dzień dostarczenia sprzętu/materiałów dydaktycznych do szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe.		
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1**
Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji i nabywania kwalifikacji w programie	osoby	4676
Definicja wskaźnika		
Liczba uczniów/słuchaczy szkół kształcenia zawodowego objętych wsparciem bezpośrednim w ramach programu z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych oraz nabywania kwalifikacji.		
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1**
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby	2498
Definicja wskaźnika		
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem bezpośrednim w ramach programu w postaci staży i praktyk u pracodawcy. Pod pojęciem stażu realizowanego w ramach wszystkich typów operacji należy rozumieć takie formy nabywania umiejętności praktycznych, których zakres wykracza poza ramy określone dla praktyki zawodowej. Staże mogą zatem obejmować kształcenie zawodowe praktyczne realizowane w ramach praktycznej nauki zawodu (pnz) lub wykraczać poza zakres pnz. Zasady realizacji pnz określa *Rozporządzenie MEN z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie praktycznej nauki zawodu.*		
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji**

		dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	osoby	63
Definicja wskaźnika		
Liczba nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem, w tym: - liczbę osób przygotowanych do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych w ramach studiów podyplomowych lub innych form doskonalenia; oraz - liczbę nauczycieli uczestniczących w formach doskonalenia zawodowego organizowanych we współpracy z uczelniami - liczbę nauczycieli uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawców o czasie trwania nie krótszym niż dwa tygodnie - liczbę nauczycieli objętych wspomaganiem realizowanym przez placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne i biblioteki pedagogiczne oraz uczestniczących w sieciach współpracy i samokształcenia.		

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1**
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	50 (78% x 63)
Definicja wskaźnika		
Definicja kwalifikacji jest zgodna z definicją zawartą w części dot. wskaźników EFS monitorowanych we wszystkich priorytetach inwestycyjnych dla wskaźnika liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. Fakt nabycia kompetencji będzie weryfikowany w ramach następujących etapów: a) ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie, b) ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych, c) ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie, d) ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie. Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się / kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje/kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.		
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji**

		dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje lub uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	3132 (67% x 4676)
Definicja wskaźnika		
Liczba uczniów/słuchaczy szkół kształcenia zawodowego, którzy w wyniku objęcia wsparciem bezpośrednim w ramach programu uzyskali kompetencje kluczowe oraz nabyli kwalifikacje. Definicja kwalifikacji jest zgodna z definicją zawartą w części dot. wskaźników EFS monitorowanych we wszystkich priorytetach inwestycyjnych dla wskaźnika liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się / kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji. Weryfikacja następuje przed i po otrzymaniu wsparcia. Sposób weryfikacji wynika ze specyfiki efektów uczenia się. W zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie i proponowanej kompleksowości wsparcia proces sprawdzenia, czy kompetencje zostały osiągnięte odbywa się po jednej lub kilku formach udzielonego wsparcia.		
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość wskaźnika planowana do osiągnięcia w ramach alokacji dostępnej dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1**
Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	Sztuki	15
Definicja wskaźnika		
Liczba szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe wykorzystujących doposażenie zakupione w ramach programu do prowadzenia zajęć edukacyjnych. Wykorzystanie doposażenia jest weryfikowane na reprezentatywnej próbie szkół/placówek objętych wsparciem w ramach RPO do 4 tygodni po zakończeniu projektu w ramach wizyt monitoringowych przez pracowników Instytucji Zarządzającej RPO lub Instytucji Pośredniczącej.		

Ponadto wnioskodawca na etapie konstruowania wniosku o dofinansowanie powinien zdefiniować własne wskaźniki – specyficzne dla projektu, o ile wynikają z zaplanowanych działań.

W przypadku, gdy projekt będzie rozliczany na podstawie kwot ryczałtowych należy w taki sposób dobrać wskaźniki (kluczowe/specyficzne dla programu oraz specyficzne dla projektu - w zależności od specyfiki działań projektu), aby możliwe było sprawne rozliczenie poszczególnych kwot ryczałtowych. Należy więc, zwrócić szczególną uwagę na dopasowanie poszczególnych wskaźników do zadań projektu (mając na uwadze zasadę: jedno zadanie = jedna kwota ryczałtowa) i zdefiniować je w taki sposób, aby nie było wątpliwości, jakie wskaźniki będą miały wpływ na rozliczenie danej kwoty ryczałtowej (czyli zadania). Jeden wskaźnik specyficzny dla projektu nie powinien być przypisany do więcej niż jednego zadania, jednocześnie dla każdego zadania powinien zostać określony przynajmniej jeden wskaźnik specyficzny dla projektu. Wskaźniki powinny umożliwiać stwierdzenie, że całe zadanie zostało zrealizowane (odnosić się do form wsparcia przewidzianych w danym zadaniu). W opisie wskaźników należy również określić, jakie dokumenty potwierdzające wykonanie danego wskaźnika (czyli rozliczenie kwoty ryczałtowej) będą dołączane do wniosku o płatność, a jakie będą dostępne podczas kontroli na miejscu.

Dodatkowo we Wspólnej Liście Wskaźników Kluczowych 2014 dla EFS zawarto wskaźniki horyzontalne, które również należy wziąć pod uwagę, o ile wynika to z zakresu projektu:

Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	sztuki
Definicja wskaźnika	
Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzono w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie. Jako obiekty budowlane należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzono. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.	
Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**
Liczba osób objętych szkoleniami /doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych	osoby
Definicja wskaźnika	
Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie nabywania / doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi). Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby objęte wsparciem w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych, gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt. Taka sytuacja może wystąpić przy cross-financingu w projektach POPC i RPO dotyczących e-usług publicznych, ale również np. w POIŚ przy okazji wdrażania inteligentnych systemów transportowych. Identyfikacja charakteru i zakresu nabywanych kompetencji będzie możliwa dzięki możliwości pogrupowania wskaźnika według programów, osi priorytetowych i priorytetów inwestycyjnych.	

3.2 Informacje o konkursie

3.2.1 Projekty, na które ogłaszany jest nabór wniosków, realizowane są w ramach **RPOWP 2014-2020, Osi Priorytetowej III Kompetencje i kwalifikacje, Działanie 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałanie 3.3.1 Kształcenia zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki.** Funkcję Instytucji Zarządzającej (IZ) dla RPOWP 2014-2020 pełni Zarząd Województwa Podlaskiego.

3.2.2 Instytucją Organizującą Konkurs (IOK) jest Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, adres: ul. Poleska 89, 15–874 Białystok.

3.2.3 Projekty dofinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

3.2.4 Konkurs przeprowadzany jest jawnie z zapewnieniem publicznego dostępu do informacji o zasadach jego przeprowadzania, tj.: listy projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu

oraz listy projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania).

3.2.5 Wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu udziela IOK w odpowiedzi na zapytania kierowane na adres: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, ul. Poleska 89, 15–874 Białystok lub na adresy poczty elektronicznej lub telefonicznie. Dane kontaktowe zostały wskazane w rozdziale X.

3.2.6 Wyjaśnienia o charakterze ogólnym publikowane są na stronie internetowej IOK. W przypadku znaczącej liczby pytań mogących negatywnie wpływać na realizację podstawowych zadań, IOK zastrzega sobie prawo do publikowania odpowiedzi na kluczowe lub powtarzające się najczęściej pytania. Odpowiedzi udzielane na pytania związane z procedurą wyboru projektów są wiążące do momentu opublikowania zmiany odpowiedzi. Jeżeli zmiana odpowiedzi nie wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, wnioskodawcy, którzy zastosowali się do danej odpowiedzi i złożyli wniosek o dofinansowanie w oparciu o wskazówki w niej zawarte, nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji związanych ze zmianą odpowiedzi.

3.2.7 Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w Regulaminie konkursu, jeśli nie określono inaczej, wyrażone są w **dniach kalendarzowych**. Jeżeli ostatni dzień terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

3.2.8 W uzasadnionych sytuacjach IOK ma prawo anulować ogłoszony przez siebie konkurs np. w związku ze:

a) zdarzeniami losowymi, których nie da się przewidzieć na etapie konstruowania założeń przedmiotowego Regulaminu,
b) zmianą krajowych aktów prawnych/wytycznych wpływających w sposób istotny na proces wyboru projektów do dofinansowania.

W przypadku anulowania konkursu IOK przekaże do publicznej wiadomości informację o anulowaniu konkursu wraz z podaniem przyczyny, tymi samymi kanałami, za pomocą, których przekazano informację o ogłoszeniu konkursu.

3.3 Kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów

Całkowita kwota środków w ramach EFS i BP przeznaczonych na konkurs wynosi **25 000 000 PLN**, w tym 22 368 421 PLN ze środków EFS oraz 2 631 579 PLN ze środków budżetu państwa.

Maksymalny poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%. Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95 %.

Beneficjent (Wnioskodawca) jest zobowiązany do wniesienia do projektu wkładu własnego stanowiącego minimum 5% wydatków kwalifikowanych.

IZ RPOWP 2014-2020 po rozstrzygnięciu konkursu może zwiększyć kwotę środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów w ramach konkursu. Przy zwiększeniu kwoty musi zostać zachowana zasada równego traktowania, co może polegać na objęciu dofinansowaniem kolejno wszystkich projektów, które uzyskały taką samą liczbę punktów.

3.4 Forma finansowania

3.4.1 Zgodnie z ustawą o finansach publicznych w budżecie państwa wyodrębniono budżet środków europejskich (w tym środki z Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz przyjęto zasadę, iż płatności ze środków europejskich w części dotyczącej współfinansowania z EFS (85%) będą dokonywane na rzecz Beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK).

3.4.2 Środki na realizację projektu będą wypłacane dwoma strumieniami (płatności budżetu środków europejskich w części odpowiadającej finansowaniu ze środków EFS oraz dotacji

celowej w części odpowiadającej współfinansowaniu krajowemu). Środki na realizację projektu są wypłacane jako dofinansowanie w formie zaliczki, zgodnie z harmonogramem płatności określonym w umowie o dofinansowanie projektu, z zastrzeżeniem regulacji zawartych w dziale „Rozliczanie i płatności" OWU. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dofinansowanie może być wypłacane w formie refundacji kosztów poniesionych przez Beneficjenta.

3.4.3 Transze dofinansowania przekazywane są na rachunek bankowy, wskazany w umowie o dofinansowanie projektu. Płatności w ramach projektu powinny być regulowane za pośrednictwem tego rachunku. Beneficjenci rozliczający wydatki wyłącznie w oparciu o kwoty ryczałtowe nie mają obowiązku prowadzenia wyodrębnionego na potrzeby projektu rachunku bankowego. IZ RPOWP dopuszcza możliwość przekazania całości dofinansowania jedną transzą, o ile jest to zasadne z punktu widzenia założeń projektu.

3.4.4 We wniosku o dofinansowanie należy każdorazowo zaznaczyć, który wydatek stanowi wkład własny i z jakich źródeł zostanie sfinansowany.

3.4.5 Zarówno beneficjenci, jak i członkowie partnerstwa, którzy ponoszą wydatki w projekcie są zobowiązani do utrzymywania odrębnego systemu księgowego albo odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z danym projektem. Beneficjenci rozliczający wydatki wyłącznie w oparciu o kwoty ryczałtowe nie mają obowiązku prowadzenia odrębnego systemu księgowego.

3.4.6 Pierwsza transza środków (n) przekazywana jest na podstawie złożonego wniosku o zaliczkę (§ 5 ust.1 OWU) w wysokości określonej w harmonogramie płatności (stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu). Przekazanie transzy możliwe jest po złożeniu przez beneficjenta zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy chyba, że beneficjent jest zwolniony z tego obowiązku.

3.4.7 Przekazanie drugiej transzy (n+1) następuje po zweryfikowaniu pierwszej wersji wniosku o płatność złożonego przez beneficjenta, IZ RPOWP przekazuje kolejną transzę (n+1) beneficjentowi (o ile wniosek o płatność stanowi podstawę do wypłaty środków), przy czym:

- przypadku zatwierdzenia wniosku o płatność (n) – środki są przekazywane po zatwierdzeniu co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych na dzień zatwierdzania wniosku transz dofinansowania, a w przypadku projektów rozliczanych w całości uproszczonymi metodami, gdy ze względu na założenia harmonogramu rzeczowego nie jest możliwe wykazanie rozliczenia na poziomie co najmniej 70%, po złożeniu przez Beneficjenta oświadczenia, że wydatkował co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych transz dofinansowania; w oświadczeniu tym należy wskazać kwotę poniesionych wydatków bezpośrednich i pośrednich;
- w przypadku odesłania wniosku o płatność (n) do poprawy – środki są przekazywane po spełnieniu następujących warunków:
  a) wykazania w tym wniosku o płatność wydatków kwalifikowalnych rozliczających co najmniej 70% łącznej kwoty otrzymanych na dzień odsyłania do poprawy wniosku transz dofinansowania i wydatki w tej kwocie nie wymagają dalszych wyjaśnień;
  b) niestwierdzeniu okoliczności, o których mowa w § 29 OWU (przesłanki rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym).

W związku z powyższym, przekazanie kolejnej transzy środków na dofinansowanie projektu może nastąpić albo po zatwierdzeniu wniosku o płatność (w przypadku, gdy wniosek o płatność jest prawidłowy) albo po odesłaniu beneficjentowi wniosku do poprawy (w przypadku gdy wniosek o płatność wymaga dalszych korekt), przy spełnieniu warunków, o których mowa powyżej.

Przekazanie kolejnej transzy zaliczki (n+2) jest możliwe po spełnieniu następujących warunków:

- zatwierdzeniu wniosku o płatność rozliczającego przedostatnią transzę (n);
- złożeniu przez beneficjenta i zweryfikowanie przez IZ RPOWP pierwszej wersji wniosku o płatność rozliczającego ostatnią transzę (n+1), w którym wykazano wydatki kwalifikowalne w wysokości co najmniej 70% łącznej kwoty transz dofinansowania otrzymanych na dzień zatwierdzenia lub odsyłania do poprawy wniosku i wydatki w tej wysokości nie wymagają składania przez beneficjenta dalszych wyjaśnień, a w przypadku projektów rozliczanych w całości uproszczonymi metodami po spełnieniu warunku, o którym mowa w tiret pierwsze;

- niestwierdzeniu okoliczności, o których mowa w § 29 OWU (przesłanki rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym).

Kolejne transze dofinansowania są przekazywane z odpowiednim uwzględnieniem powyższego schematu.

3.4.8. Jednocześnie, na podstawie art. 189 ust. 3 UFP w przypadku niezłożenia wniosku o płatność na kwotę[9] lub w terminie określonym przez beneficjenta w zaakceptowanym harmonogramie płatności, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, naliczane będą odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność.

3.4.9. Beneficjent ma obowiązek ujawniania wszelkich dochodów, które powstają w związku z realizacją projektu. W przypadku, gdy projekt generuje na etapie realizacji dochody, Beneficjent wykazuje we wnioskach o płatność wartość uzyskanego dochodu i dokonuje jego zwrotu na rachunek IZ RPOWP na koniec roku budżetowego, a w przypadku końcowego wniosku o płatność, przed upływem 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Od wygenerowanego dochodu nie są naliczane odsetki.

IZ RPOWP może wezwać Beneficjenta do zwrotu dochodu w innym terminie niż wskazany powyżej.

3.5 Procedura wyboru projektów do realizacji

3.5.1 IOK na podstawie art. 44 ustawy wdrożeniowej powołuje Komisję Oceny Projektów (KOP). KOP stanowi niezależne ogniwo w systemie oceny projektów, jej zadaniem jest ocena projektów zgłaszanych w ramach RPOWP 2014-2020, zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020 (uchwały nr 2/2017 oraz nr 5/2017 z dnia 22 lutego 2017 r.) - KOP działa od momentu rozpoczęcia procesu oceny do rozstrzygnięcia konkursu. Zadania, zasady, organizacja oraz tryb działania KOP określony jest w Regulaminie pracy KOP RPOWP 2014-2020 w ramach EFS, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.

3.5.2 W skład KOP z prawem dokonywania oceny projektów mogą wchodzić:

a) pracownicy IOK;
b) eksperci, o których mowa w art. 49 ustawy wdrożeniowej.
c) pracownicy innych departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego i jednostek podległych.

3.5.3 Członkowie KOP przed udziałem w posiedzeniu KOP podpisują deklarację poufności. Natomiast oświadczenie o bezstronności jest podpisywane przez oceniającego w odniesieniu do każdego ocenianego przez niego wniosku. W uzasadnionych przypadkach w posiedzeniach KOP mogą uczestniczyć przedstawiciele instytucji nadrzędnych oraz partnerzy, zwani dalej obserwatorami. Obserwator bierze udział w posiedzeniu KOP, lecz nie uczestniczy w ocenie wniosków o dofinansowanie projektów. Obserwator zobligowany jest do podpisania deklaracji poufności.

3.5.4 Przed rozpoczęciem pierwszego etapu oceny wniosku, tj. oceny formalnej następuje jego weryfikacja pod względem technicznym, tj. stwierdzenia występowania braków formalnych i/lub oczywistych omyłek określonych w wymogach zawartych w pkt. 5.1 Regulaminu konkursu. Wzór karty weryfikacji poprawności wniosku pod względem technicznym współfinansowanego z EFS stanowi załącznik nr 2 do Regulaminu konkursu.

3.5.5 W przypadku stwierdzenia braków formalnych i/lub oczywistych omyłek podlegających uzupełnieniu lub poprawie do Wnioskodawcy wysyłane jest wezwanie do uzupełnienia wniosku i/lub poprawy omyłek. Obowiązkiem Wnioskodawcy jest usunięcie wskazanych omyłek i/lub uzupełnienie wniosku w terminie wyznaczonym przez IOK, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia i w konsekwencji niedopuszczenia projektu do oceny.

[9] Beneficjent ma prawo złożyć wniosek o płatność, w którym rozliczanych jest mniej niż 70% środków dotychczas przekazanych, o ile wynika to z harmonogramu płatności zaakceptowanego przez UMWP.

3.5.6 Za doręczenie wezwania uznaje się potwierdzenie odbioru pisma wysłanego drogą pocztową na adres podany we wniosku o dofinansowanie.
3.5.7 Usuwając uchybienia techniczne Wnioskodawca powinien stosować się do wskazówek zawartych w otrzymanym od IOK wezwaniu oraz przestrzegać reguł dotyczących przygotowywania wniosku o dofinansowanie opisanych w *Instrukcji użytkownika (GWA2014 oraz GWA2014 EFS*) oraz w *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020,* stanowiącej załącznik nr 3 do Regulaminu konkursu. Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.
W przypadku usunięcia uchybień technicznych zarówno w wersji elektronicznej jak i papierowej wniosku, wraz z uzupełnionym wnioskiem Wnioskodawca składa oświadczenie, iż nie dokonał zmian w punktach innych niż wskazane w piśmie IOK.
3.5.8 Wnioskodawca ma prawo do jednorazowego poprawienia i/lub uzupełnienia wniosku o dofinansowanie, tylko w zakresie i na zasadach opisanych powyżej.
3.5.9 Po uzupełnieniu przez Wnioskodawcę wniosku i/lub poprawieniu w nim oczywistych omyłek dokonywana jest ponowna weryfikacja spełniania wymogów technicznych, w wyniku której w przypadku stwierdzenia braku uchybień technicznych i/lub oczywistych omyłek, wniosek kierowany jest do oceny formalnej.
3.5.10 Wnioski, które nie zostaną poprawione lub uzupełnione w sposób prawidłowy w wyznaczonym terminie, pozostawia się bez rozpatrzenia. W przypadku, gdy wprowadzone do wniosku o dofinansowanie poprawki wykraczają poza zakres określony przez IOK w doręczonym wezwaniu, wniosek o dofinansowanie również pozostawia się bez rozpatrzenia.
3.5.11 KOP dokonuje oceny formalnej wniosku za pomocą karty oceny formalnej, której wzór stanowi załącznik nr 4 do Regulaminu konkursu. Każdy złożony w trakcie trwania naboru wniosek o dofinansowanie (o ile nie został wycofany przez Wnioskodawcę albo pozostawiony bez rozpatrzenia zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy wdrożeniowej) oceniany jest przez dwóch losowo wybranych członków KOP. Losowanie odbywa się w obecności co najmniej 3 członków KOP i ewentualnie obserwatorów. Ocena ma na celu sprawdzenie czy dany wniosek spełnia ogólne kryteria formalne oraz kryteria dopuszczające szczególne, zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020, weryfikowane na etapie oceny formalnej. Wniosek, który nie spełni któregokolwiek z kryteriów określonych w rozdz. V pkt 5.2 przedmiotowego Regulaminu zostanie odrzucony. Wnioski o dofinansowanie, które spełniły wszystkie kryteria oceny formalnej przekazywane są do oceny merytorycznej, o czym wnioskodawca jest informowany pisemnie.
3.5.12 Po każdym etapie konkursu, IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej listę projektów zakwalifikowanych do dalszego etapu.
3.5.13 Ocena merytoryczna wniosków dokonywana jest przy wykorzystaniu karty oceny merytorycznej, która stanowi załącznik nr 5 do niniejszego Regulaminu.
3.5.14 Oceny merytorycznej danego projektu dokonuje dwóch losowo wybranych członków KOP. Losowanie odbywa się w obecności co najmniej 3 członków KOP i ewentualnie obserwatorów.
3.5.15 W przypadku stwierdzenia niespełniania kryteriów formalnych na etapie oceny merytorycznej, wniosek jest zwracany do ponownej oceny formalnej. W przypadku stwierdzenia braków technicznych i/lub oczywistych omyłek (na każdym etapie oceny) wniosek zwracany jest do weryfikacji technicznej.
3.5.16 Oceniający może warunkowo przyznać określoną liczbę punktów za spełnianie danego ogólnego kryterium merytorycznego (ocena warunkowa) i skierować projekt do negocjacji.
3.5.17 Negocjacje prowadzone są do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie – poczynając od projektu, który uzyskałby najwyższą ocenę, gdyby spełnianie przez niego kryteriów nie zostało zweryfikowane warunkowo.
3.5.18 Jeżeli o dofinansowaniu w ramach danego konkursu decyduje liczba uzyskanych przez poszczególne projekty punktów, o kolejności projektów na liście, o której mowa w art. 44 ust. 4

ustawy decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi bezwarunkowo albo liczba punktów przyznana danemu projektowi w wyniku negocjacji.

3.5.19 Wybór projektów do dofinansowania następuje zgodnie z kolejnością zamieszczania projektów na liście, przy czym ze względu na zasadę równego traktowania wnioskodawców wybór projektów musi objąć projekty, które uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach konkursu.

3.5.20 Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu (zarówno na etapie oceny formalnej jak i merytorycznej) wybieranego w trybie konkursowym, o której mowa w art. 53 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, przysługuje prawo wniesienia protestu zgodnie z art. 53 ust. 1 wskazanej ustawy, w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów, na zasadach określonych szczegółowo w rozdziale VIII Procedura odwoławcza.

3.5.21 Orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu oraz czas trwania poszczególnych etapów konkursu został przedstawiony w rozdziale IX Postanowienia końcowe. W przypadku złożenia przez Beneficjenta wniosku o dofinansowanie po dniu zamknięcia konkursu – wnioski pozostają bez rozpatrzenia, a jeden egzemplarz wniosku zostaje odesłany Projektodawcy (Projektodawca zostaje pisemnie poinformowany o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia).

3.5.22 W uzasadnionych przypadkach termin prac KOP może zostać przedłużony decyzją Dyrektora DEFS. Informacja o przedłużeniu terminu oceny zamieszczana jest na stronie internetowej oraz na portalu.

3.5.23 Po zatwierdzeniu przez IOK ostatecznej wersji projektu oraz wszystkich wymaganych załączników do umowy, IOK podpisuje z Projektodawcą umowę o dofinansowanie, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszego Regulaminu.

3.6 Procedura wycofania wniosku

Każdemu Wnioskodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do IOK o wycofanie złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPOWP 2014-2020 z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania. Wycofanie wniosku jest możliwe na każdym etapie naboru i oceny wniosku o dofinansowanie. Prośba o wycofanie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu złożona do IOK w formie pisemnej powinna zawierać następujące informacje:

- jasną deklarację chęci wycofania złożonego wniosku o dofinansowanie realizacji projektu,
- tytuł wniosku i jego sumę kontrolną oraz numer wniosku,
- pełną nazwę i adres wnioskodawcy,
- nr konkursu, w odpowiedzi na który wniosek został złożony.

Pismo zawierające wolę wycofania wniosku powinno zostać podpisane przez osobę (osoby) uprawnioną (uprawnione) do reprezentowania Beneficjenta (zasadnym jest by była to osoba, która wcześniej podpisywała złożony wniosek o dofinansowanie realizacji projektu).

Gdy wniosek będzie wycofywany po złożeniu jedynie wersji elektronicznej w GWA2014 (EFS) wraz z prośbą o wycofanie wniosku należy złożyć *Potwierdzenie przesłania do IZ RPOWP elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.*

W przypadku wycofania wniosku Wnioskodawcy zostanie zwrócony oryginał wniosku (o ile wersja papierowa wniosku została złożona).

IV. Wymagania konkursowe

4.1 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

4.1.1 O dofinansowanie projektu **mogą** się ubiegać wszystkie podmioty, w szczególności:

- organy prowadzące szkoły/placówki, w tym: technika, zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły policealne dla dorosłych, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, szkoły/placówki systemu oświaty uprawnione do prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz kursów umiejętności zawodowych,
- pracodawcy i przedsiębiorcy,
- jednostki naukowe w tym uczelnie,
- organizacje pozarządowe,

Forma prawna beneficjenta musi być zgodna z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych w § 7 *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń* (Dz. U. 2015, poz. 2009).

4.1.2 O dofinansowanie **nie mogą** ubiegać się podmioty podlegające wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych; art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769), art. 9 ust. 1 pkt 2 a ustawy z dnia 28 października 2002r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2014r. poz. 1417).

4.1.3 W przypadku podjęcia decyzji o przyznaniu dofinansowania Wnioskodawcy, IOK zwraca się do Ministerstwa Finansów z pisemnym wnioskiem o przekazanie informacji, czy dany Projektodawca – zgodnie z oświadczeniem złożonym we wniosku o dofinansowanie – nie podlega wykluczeniu, o którym mowa w art. 207 ustawy o finansach publicznych. Weryfikacja dokonywana jest przez Ministerstwo Finansów na podstawie rejestru podmiotów wykluczonych, o którym mowa w art. 210 ustawy o finansach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

4.1.4 Dopuszcza się możliwość występowania o dofinansowanie projektu i jego realizację przez jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego nieposiadającą osobowości prawnej, która zawsze działa w imieniu i na rzecz jednostki samorządu terytorialnego na podstawie stosownego pełnomocnictwa. **Jednostki organizacyjne JST nieposiadające osobowości prawnej, podając nazwę Beneficjenta we wniosku o dofinansowanie projektu, powinny wpisać nazwę jednostki samorządu terytorialnego (np.: gmina, powiat). W sytuacji, gdy projekt faktycznie realizuje jednostka budżetowa w sekcji II.2 wniosku o dofinansowanie należy wykazać jej udział, jako realizatora projektu.**

4.2 Wymagania odnośnie przygotowania wniosku o dofinansowanie

4.2.1 Konkurs ma charakter zamknięty.

4.2.2 Wybór projektów do dofinansowania następuje w trybie konkursowym w oparciu o wypełniony wniosek o dofinansowanie, którego wzór stanowi załącznik nr 7 do Regulaminu konkursu. Wniosek o dofinansowanie należy wypełnić według *Instrukcji użytkownika (GWA2014 oraz GWA2014 EFS*) oraz *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.*

4.2.3 W przypadku wykrycia błędów uniemożliwiających poprawne przygotowanie wniosku (błąd aplikacji uniemożliwiający poprawne przygotowanie/przesłanie wniosku) należy zgłosić ten problem przy wykorzystaniu ***Formularza zgłaszania uwag.doc*** (dokument dostępny na stronie: http://www.rpo.wrotapodlasia.pl w sekcji poświęconej GWA2014 (EFS), zakładka: *Dokumenty do pobrania*) na adres: gwa_efs@wrotapodlasia.pl.

4.2.4 Nabór wniosków o dofinansowanie projektów w wersji elektronicznej XML będzie prowadzony od dnia 31 **marca 2017r. od godziny 8:00 do dnia 28 kwietnia 2017r. do godziny 15.00**

4.2.5 Wnioski o dofinansowanie projektów składane są:

- w wersji elektronicznej (XML) za pomocą systemu GWA2014 (EFS) w powyższym terminie. Wniosek o dofinansowanie projektu należy wypełnić w wersji instalacyjnej GWA2014 (EFS), **nie starszej niż 1.1.4**
- w dwóch egzemplarzach wersji papierowej wniosku o dofinansowanie (oryginał i kopia lub dwa oryginały oraz *Potwierdzeniem przesłania do IZ RPOWP elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie* w ciągu 3 dni roboczych (decyduje data wpływu do IOK) licząc od pierwszego dnia roboczego następującego po dniu zakończenia naboru.
  Wersję papierową należy przygotować po wysłaniu wniosku w wersji elektronicznej.

4.2.6 Dwa egzemplarze składanego wniosku powinny być **trwale spięte (np. wpięte do skoroszytu) a następnie wpięte do segregatora** (2 wersje papierowe oraz Potwierdzenie przesłania do IZ RPOWP elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie w ramach RPOWP na lata 2014-2020). Segregator powinien zostać oznaczony na grzbiecie następującymi danymi:

- nr konkursu,
- nazwa wnioskodawcy,
- tytuł projektu.

Wniosek należy złożyć w zamkniętej (zaklejonej) kopercie (przesyłce) oznaczonej następująco:

……

Nazwa i adres Wnioskodawcy

Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu pt.: „…wpisać tytuł projektu …..”

Konkurs numer RPPD.03.03.01-IZ.00-20-002/17

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

DZIAŁANIE 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki

PODDZIAŁANIE 3.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

ul. Poleska 89, 15-874 Białystok

(Kancelaria, pokój nr 19)

4.2.7 Wersja papierowa wniosku powinna być podpisana przez osobę (osoby) do tego upoważnioną (upoważnione) wskazaną/**(wszystkie wskazane)** w punkcie II.3 wniosku o dofinansowanie oraz opatrzona stosownymi pieczęciami tj.: imiennymi pieczęciami osoby (osób) podpisującej (ych) oraz pieczęcią jednostki/wnioskodawcy. W przypadku braku pieczęci imiennej, wniosek powinien być podpisany czytelnie imieniem i nazwiskiem.
Jednocześnie wniosek powinna/y podpisać osoba/y uprawniona/e do podejmowania decyzji wiążących w imieniu partnera/ów i/lub realizatora/ów (jeśli dotyczy) – **wszystkie wskazane** w punkcie II.3 wniosku.

4.2.8 Dokumenty w wersji papierowej należy składać w siedzibie Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, ul. Poleska 89,15-874 Białystok, pok. 19 (kancelaria), od poniedziałku do piątku w godzinach:

- poniedziałek: od 8:00 do 16:00
- wtorek – piątek: od 7:30 do 15:30

Przy dostarczeniu wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca, który chce uzyskać potwierdzenie jego złożenia, może przedłożyć wydrukowane i wypełnione potwierdzenie (załącznik nr 8 do Regulaminu). Na ww. oświadczeniu pracownik kancelarii potwierdza jego przyjęcie. Wnioski można składać osobiście oraz nadsyłać pocztą lub przesyłką kurierską.

4.2.9 W przypadku wniosków nadesłanych pocztą lub przesyłką kurierską o przyjęciu wniosku decyduje data i godzina wpływu wniosku do siedziby Departamentu EFS. Zaznacza się, że do kompetencji pracownika kancelarii nie należy weryfikacja kompletności złożonych dokumentów. Dokumenty w wersji papierowej złożone po terminie oraz do niewłaściwej instytucji nie będą rozpatrywane a kopia wniosku zostanie odesłana Wnioskodawcy. Wnioskodawca zostanie pisemnie poinformowany o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku braku złożenia dokumentów w tożsamej wersji papierowej wniosek o dofinansowanie projektu przesłany wyłącznie w formie dokumentu elektronicznego nie zostaje uznany za skutecznie złożony i pozostaje bez rozpatrzenia.

4.2.10 W wyniku zaistnienia przyczyn obiektywnych (np. awaria systemu GWA2014 (EFS) IOK zastrzega sobie możliwość zmiany formy składania wniosku przewidzianej w ogłoszeniu o konkursie podając ten fakt do publicznej wiadomości poprzez stronę internetową programu oraz portal.

UWAGA: Przed złożeniem wniosku do IOK należy porównać zgodność sumy kontrolnej wersji papierowej oraz wersji złożonej za pośrednictwem GWA2014 (EFS).

4.2.11 Sposób poświadczania kopii dokumentów:

a) pieczątki lub sformułowania „za zgodność z oryginałem" <u>opatrzonego datą</u> oraz podpisem osoby poświadczającej, tożsamej z wykazaną w części VIII wniosku o dofinansowanie (czytelnym w przypadku braku pieczątki imiennej) na każdej stronie dokumentu lub
b) pieczątki lub sformułowania „za zgodność z oryginałem od strony... do strony…", <u>daty</u> oraz podpisu osoby poświadczającej, tożsamej z wykazaną w części VIII wniosku o dofinansowanie (czytelnego w przypadku braku pieczątki imiennej). Przy tym sposobie potwierdzania za zgodność z oryginałem należy pamiętać o ponumerowaniu stron.

UWAGA: Brak potwierdzenia „za zgodność z oryginałem" wg wyżej określonego schematu skutkuje koniecznością uzupełnienia wniosku na etapie weryfikacji technicznej.

4.3 Wymagania dotyczące grupy docelowej

4.3.1 Projekty składane na konkurs muszą być skierowane do grup docelowych (zgodnie z katalogiem grup docelowych dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1 wymienionych w SZOOP RPOWP 2014-2020) z obszaru województwa podlaskiego, tj. osób fizycznych zamieszkujących w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, uczących się lub pracujących na obszarze województwa podlaskiego – zgodnie z zapisami kryterium dopuszczającego szczególnego, wskazanego w pkt. 5.2.6 niniejszego Regulaminu**.**

4.3.2 Projekty realizowane w ramach przedmiotowego konkursu dla Działania 3.3 Poddziałania 3.3.1 muszą być skierowane bezpośrednio do następujących grup docelowych:

- szkoły /placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe (placówki w rozumieniu art. 2 pkt. 3a ustawy o systemie oświaty)

- uczniowie i słuchacze szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w rozumieniu art. 2 pkt. 3a ustawy o systemie oświaty)
- uczniowie i słuchacze szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne w zakresie kompetencji zawodowych
- nauczyciele kształcenia zawodowego oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe (w rozumieniu art. 2 pkt. 3a ustawy o systemie oświaty)
- doradcy zawodowi oraz nauczyciele wyznaczeni do realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego zatrudnieni w szkołach/placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe.

4.3.3 Kryteria rekrutacji (w tym selekcji) grupy docelowej (osób bezpośrednio korzystających ze wsparcia) powinny być określone w sposób przejrzysty i jednoznaczny, bez możliwości ich szerokiej interpretacji oraz z uwzględnieniem zasady równych szans, w tym równości płci. Dobór kryteriów rekrutacji musi być spójny z diagnozą sytuacji przedstawioną we wniosku o dofinansowanie oraz z pozostałą częścią wniosku.

4.4 Reguła proporcjonalności

4.4.1 Projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako „reguła proporcjonalności".
4.4.2 Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków* w przypadku niespełnienia kryterium zatwierdzonego przez Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020 bądź w przypadku nieosiągnięcia celu projektu wyrażonego wskaźnikami produktu lub rezultatu bezpośredniego IZ RPOWP 2014-2020 może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowane, zgodnie z § 22 ust. 1 OWU.
4.4.3 IZ może odstąpić od rozliczenia projektu zgodnie z regułą proporcjonalności lub obniżyć wysokość środków tej regule podlegających, jeśli beneficjent o to wnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu, lub w przypadku wystąpienia siły wyższej.

4.5 Wymagania dotyczące partnerstwa

4.5.1 Możliwość realizacji projektów w partnerstwie została określona w art. 33 ustawy wdrożeniowej. Projekt, aby mógł zostać uznany za partnerski, musi spełnić wymagania określone wskazaną wyżej ustawą.
4.5.2 Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) zobowiązane są do wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych zgodnie z zapisami art. 33 ust. 2 ustawy wdrożeniowej.
4.5.3 Wydatki poniesione w ramach projektu przez partnera, który nie został wybrany zgodnie z ustawą wdrożeniową, mogą być uznane za niekwalifikowalne przez właściwą instytucję będącą stroną umowy, przy czym wysokość wydatków niekwalifikowanych uwzględnia stopień naruszenia przepisów ustawy.
4.5.4 Realizacja projektów partnerskich w ramach RPOWP 2014-2020 wymaga spełnienia łącznie następujących warunków:

a) posiadania lidera partnerstwa (partnera wiodącego), który jest jednocześnie beneficjentem projektu (stroną umowy o dofinansowanie),

b) uczestnictwa partnerów w realizacji projektu na każdym jego etapie, co oznacza również wspólne przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu oraz wspólne zarządzanie projektem, przy czym partner może uczestniczyć w realizacji tylko w części zadań w projekcie,

c) adekwatności udziału partnerów, co oznacza odpowiedni udział partnerów w realizacji projektu (wniesienie zasobów: ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych, odpowiadających realizowanym zadaniom).

IOK informuje, iż Beneficjent zobowiązany jest do zawarcia pisemnej umowy pomiędzy partnerami, określającej w szczególności podział zadań i obowiązków pomiędzy partnerami oraz precyzyjne zasady zarządzania finansami, w tym przepływy finansowe i rozliczanie środków partnerstwa, a także sposób rozwiązywania sporów oraz odpowiedzialności/konsekwencji (w tym finansowych) na wypadek niewywiązania się przez partnerów z umowy lub porozumienia. Szczegółowe informacje co do zakresu danych, jakie powinny znaleźć się w porozumieniu oraz umowie o partnerstwie znajdują się w art. 33 ust. 5 ustawy wdrożeniowej. Integralną częścią umowy pomiędzy partnerami powinno być również pełnomocnictwo/pełnomocnictwa dla lidera/partnera wiodącego do reprezentowania partnera/partnerów projektu. Ponadto, w zapisach umowy partnerskiej powinna znaleźć się deklaracja dotycząca sposobu rozliczania projektu w SL2014, tj. czy w ramach rozliczenia sporządzane będą cząstkowe wnioski o płatność, na podstawie których lider złoży wniosek do IZ RPOWP (tzw. formuła partnerska) lub czy za sporządzanie i składanie wniosku o płatność będzie odpowiedzialny wyłącznie lider projektu (tzw. formuła niepartnerska). Przyjęcie drugiego rozwiązania oznacza, iż w SL2014 wszystkie wydatki zostaną przypisane liderowi.

4.5.5 Na etapie składania wniosku (w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie)nie jest wymagana od Beneficjenta umowa partnerska. W przypadku przyjęcia projektu do realizacji, Beneficjent zostanie zobligowany do dostarczenia umowy partnerskiej, jednoznacznie określającej cele i reguły partnerstwa oraz jego ewentualny plan finansowy. Podpisanie umowy partnerskiej musi nastąpić przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie. Nie jest wymagane, aby umowa partnerska była zawierana przed terminem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

4.5.6 W przypadku projektów partnerskich nie jest dopuszczalne:

- wzajemne zlecanie przez beneficjenta zakupu towarów lub usług partnerowi i odwrotnie,
- angażowanie jako personelu projektu pracowników partnerów przez beneficjenta i odwrotnie.

4.5.7 W sytuacji rezygnacji partnera z udziału w projekcie lub wypowiedzenia partnerstwa przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, Projektodawca (partner wiodący) przedstawia IOK propozycję nowego partnera. IOK porównuje rzeczywisty wkład (merytoryczny i finansowy), który został przypisany pierwotnemu partnerowi, który wycofał się z udziału w projekcie lub wypowiedziano mu partnerstwo oraz nowemu partnerowi/nowym partnerom, a także znaczenie, które kwestia partnerstwa z określonym podmiotem miała podczas oceny wniosku o dofinansowanie. IOK weryfikuje przede wszystkim, czy nowy partner/nowi partnerzy zapewnią realizację projektu zgodnie z jego pierwotnymi założeniami (bez zmiany kosztów wdrażania oraz przy zachowaniu zaplanowanego poziomu osiągnięcia rezultatów/wskaźników pomiaru celów).

Po przeprowadzeniu analizy propozycji Projektodawcy (partner wiodący) IOK może podjąć decyzję o:

- odstąpieniu od podpisania umowy z Projektodawcą w przypadku stwierdzenia, że założenia projektu, który podlegał ocenie, ulegną znaczącej zmianie w związku z proponowanym zastąpieniem pierwotnie wskazanego partnera, innym podmiotem/innymi podmiotami albo
- wyrażeniu zgody na rezygnację z dotychczasowego partnera przy jednoczesnym wyborze nowego partnera/nowych partnerów do projektu.

4.5.8 IOK nie wyraża zgody na rozwiązanie partnerstwa w ramach projektu, gdy w przypadku konkursu, w ramach którego złożono wniosek o dofinansowanie, premiuje się projekty realizowane w partnerstwie poprzez kryteria premiujące lub partnerstwo wynika z kryterium dopuszczającego.

4.5.9 Zmiany dotyczące obecności partnerów w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie (rezygnacja partnera/partnerów lub wypowiedzenie partnerstwa) traktowane są jako zmiany w projekcie i wymagają zgłoszenia oraz uzyskania pisemnej zgody IOK na zasadach określonych w § 26 OWU. Zatwierdzenie zmian w projekcie w zakresie rezygnacji dotychczasowych partnerów lub wypowiedzenia partnerstwa wymaga aneksowania umowy o dofinansowanie projektu oraz w przypadku zmiany partnera dodatkowo podpisania nowej umowy o partnerstwie.
Projekt może również przewidywać realizację części projektu przez podmiot wyłoniony na zasadach konkurencyjności lub w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych, zwany wówczas wykonawcą. Zasadą rozliczeń pomiędzy Beneficjentem a zleceniobiorcą (wykonawcą) jest wtedy faktura (rachunek) na realizację usługi/zamówienia.
4.5.10 W realizację projektu może być zaangażowany również inny podmiot, nie będący partnerem, a pełniący funkcję realizatora, czyli podmiot realizujący projekt w imieniu Beneficjenta / Partnera (zgodnie z punktem 4.1.4).
Jednostki organizacyjne JST nieposiadające osobowości prawnej, podając nazwę Beneficjenta we wniosku o dofinansowanie projektu, powinny wpisać nazwę jednostki samorządu terytorialnego (np.: gmina, powiat). W sytuacji, gdy projekt faktycznie realizuję jednostka budżetowa w sekcji II.2 wniosku o dofinansowanie należy wykazać jej udział, jako realizatora projektu.

4.6 Wymagane załączniki na etapie podpisywania umowy

4.6.1 Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu IOK będzie wymagać od podmiotu ubiegającego się o dofinansowanie złożenia, w terminie 10 dni roboczych od daty otrzymania przez Projektodawcę informacji o możliwości podpisania umowy o dofinansowanie projektu, następujących załączników (oryginałów lub kopii poświadczonych przez Wnioskodawcę za zgodność z oryginałem – zgodnie z zasadami wymienionymi w pkt 4.2.11.):
4.6.2 Dokumenty, które należy dostarczyć **w jednym egzemplarzu**:
a) zaświadczenia o numerze indentyfikacyjnym REGON Wnioskodawcy, Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) oraz realizatora projektu (jeśli dotyczy); Dokument powinien być aktualny, tj. nie starszy niż 3 miesiące od daty złożenia w celu zawarcia umowy,
b) decyzje w sprawie nadania numeru identyfikacji podatkowej Wnioskodawcy, Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy), realizatora projektu (jeśli dotyczy),
c) dokument rejestrowy (zaświadczenie o wpisie do właściwego rejestru albo wypis z właściwego rejestru) Wnioskodawcy, Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) oraz realizatora (jeśli dotyczy);
d) statut – w przypadku, gdy dokumentem rejestrowym Wnioskodawcy, Partnera/Partnerów (jeśli dotyczy) oraz realizatora (jeśli dotyczy) jest dokument inny niż wpis do KRS; statutu nie dołączają jednostki samorządu terytorialnego;
e) imię i nazwisko osób/osoby, które w imieniu Wnioskodawcy podpiszą umowę o dofinansowanie;
f) dokumenty poświadczające pełnienie określonej funkcji w przypadku, gdy Wnioskodawca należy do jednostek sektora finansów publicznych;
g) wypełnione wnioski o nadanie dostępu dla osób uprawnionych do obsługi SL2014 (załącznik nr 12 do Regulaminu konkursu, oryginały). Należy pamiętać, aby dane we wniosku o nadanie dostępu były tożsame z danymi znajdującymi się we wniosku o dofinansowanie (o ile wnioskodawca wypełnił pkt II.4 wniosku o dofinansowanie);
   Nie jest wskazane wypełnianie sekcji II.4 na etapie składania wniosku o dofinansowanie, gdyż wiąże się to z koniecznością dopełnienia obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych. Podanie danych dotyczących osób uprawnionych do SL2014 jest wymagane na etapie podpisywania umowy.
h) informacje dotyczące rachunków bankowych, na które zostaną przekazane środki finansowe w ramach projektu:

- W przypadku projektów, w których koszty bezpośrednie rozliczane będą na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków:
  - informacja na temat rachunku bankowego wyodrębnionego na potrzeby projektu zawierająca: numer rachunku, nazwę właściciela rachunku. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego oprócz danych na temat rachunku projektu wymagane są dane (w takim samym zakresie) na temat rachunku pośredniczącego/transferowego za pomocą, którego będąca stroną umowy jednostka samorządu terytorialnego wprowadzi dotację do budżetu. Dane na temat rachunku pośredniczącego powinny być podpisane przez kierownika właściwej komórki finansowej w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego;
  - analogiczne dane dotyczące rachunku bankowego realizatora projektu (jeśli dotyczy).
- W przypadku projektów rozliczanych wyłącznie metodami uproszczonymi:
  - informacja na temat rachunku bankowego Wnioskodawcy, na który zgodnie z umową zostaną przekazane transze. Informacja powinna zawierać: numer rachunku, nazwę właściciela rachunku;

i) umowa/porozumienie między partnerami – w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie;

4.6.3 Dokumenty, które należy dostarczyć **w dwóch egzemplarzach**, ponieważ będą stanowiły załączniki do umowy o dofinansowanie projektu:

a) Oświadczenie Wnioskodawcy o kwalifikowalności VAT. Oświadczenie powinno być opatrzone kontrasygnatą księgowego lub innej osoby odpowiedzialnej za prowadzenie księgowości bądź poświadczone przez uprawnioną w tym zakresie instytucję (np. biuro rachunkowe). Wymóg złożenia oświadczenia o kwalifikowalności VAT dotyczy również partnera/partnerów oraz realizatora/realizatorów projektu;

b) Pełnomocnictwo do reprezentowania Wnioskodawcy (gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy). Dostarczone pełnomocnictwo powinno mieć charakter szczególny:
   - W treści pełnomocnictwa należy zawrzeć następujące informacje: tytuł projektu, numer konkursu, w ramach którego projekt został złożony, nazwę i numer działania oraz numer projektu;
   - Ponadto w treści dokumentu należy dokładnie określić zakres udzielanego pełnomocnictwa np. poprzez zamieszczenie klauzuli: „pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu …….., w sprawie realizacji projektu pod nazwą …., w tym do:
     - podpisania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu,
     - potwierdzania za zgodność z oryginałem kopii dokumentów związanych z realizacją projektu,
     - podpisania umowy o dofinansowanie,
     - podpisywania aneksów do umowy o dofinansowanie,
     - zaciągania zobowiązań finansowych koniecznych do zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy, w przypadku zabezpieczenia w formie weksla wymagana jest dodatkowa klauzula „pełnomocnictwo do podpisania weksla in blanco i deklaracji wystawcy weksla in blanco”.

c) Pełnomocnictwo/pełnomocnictwa do reprezentowania Partnera/Partnerów projektu – w przypadku, gdy projekt będzie realizowany w ramach partnerstwa Beneficjent powinien posiadać dwa pełnomocnictwa:
   - do podpisania umowy o dofinansowanie projektu w imieniu i na rzecz Partnerów,
     do reprezentowania partnera/partnerów w zakresie niezbędnym do zawarcia Porozumienia w sprawie przetwarzania danych osobowych - przedmiotowe Porozumienie jest załącznikiem do umowy o dofinansowanie.

d) Harmonogram płatności,

4.6.4 Każdy załącznik będący kopią oryginalnego dokumentu powinien być poświadczony za zgodność z oryginałem (zgodnie ze sposobem określonym w Regulaminie konkursu).

4.6.5 Załącznikami do umowy są również:

a) Ogólne warunki umów o dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020,
b) Porozumienie w sprawie przetwarzania danych osobowych,
c) Zakres danych osobowych uczestników biorących udział w projektach realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 koniecznych do wprowadzenia do SL2014,
d) Wzór zestawienia wszystkich dokumentów księgowych dotyczących realizowanego projektu (nie dotyczy Beneficjentów rozliczających wydatki wyłącznie w oparciu o kwoty ryczałtowe);

Dokumenty te przygotuje IZ, a stanowić one będą integralną część umowy o dofinansowanie realizacji projektu.

4.6.6 Załącznik do umowy o dofinansowanie stanowi również wniosek o dofinansowanie projektu, w którym należy podać dane osób uprawnionych do SL2014.

4.6.7 Należy również pamiętać, iż każdorazowo przed podpisaniem umowy o dofinansowanie weryfikowane jest, czy Wnioskodawcy, których projekty uchwałą Zarządu Województwa Podlaskiego zostały wybrane do dofinansowania, nie zalegają z opłatami za korzystanie ze środowiska (o ile dotyczy danego podmiotu). Nieuregulowanie opłat za korzystanie ze środowiska skutkuje **wstrzymaniem procesu zawarcia umowy o dofinansowanie** do czasu wywiązania się przez Wnioskodawcę z obowiązku wynikającego z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

4.7 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

4.7.1 Beneficjent zobowiązany jest do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z Umowy na kwotę wartości dofinansowania w formie weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową. Beneficjent zobowiązany jest do wniesienia niniejszego zabezpieczenia nie później niż w terminie 15 dni kalendarzowych od dnia zawarcia Umowy, a jeśli ustanowienie zabezpieczenia w tej formie nie jest możliwe, w jednej z form określonych w rozporządzeniu ministra ds. rozwoju regionalnego wydanym na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Wzór deklaracji wystawcy weksla in blanco stanowi załącznik nr 9 do Regulaminu konkursu.

4.7.2 Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje zgodnie z zasadami określonymi w umowie o dofinansowanie. W przypadku niewystąpienia przez Beneficjenta z wnioskiem o zwrot zabezpieczenia w terminie wskazanym w § 11 ust. 3 OWU zabezpieczenie zostanie komisyjnie zniszczone.

4.7.3 W przypadku, gdy wartość dofinansowania projektu udzielonego w formie zaliczki lub wartość dofinansowania projektu po zsumowaniu z innymi wartościami dofinansowania projektów, które są realizowane równolegle w czasie przez Beneficjenta na podstawie umów zawartych z IZ RPOWP przekracza limit 10 mln PLN, wówczas zabezpieczenie ustanawiane jest w jednej lub kilku z następujących form (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. Nr 223, poz. 1786 z późn. zm.);

a) pieniężna;
b) poręczenie bankowe lub poręczenie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
c) gwarancja bankowa;
d) gwarancja ubezpieczeniowa;
e) poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
f) weksel z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;

g) zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
h) zastaw rejestrowy, na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów;
i) hipoteka;
j) poręczenie według prawa cywilnego.

4.7.4 Szczegółowe informacje na temat wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu określa rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

V. Ocena wniosków o dofinansowanie

Ocena projektów współfinansowanych ze środków EFS w trybie konkursowym może składać się z następujących etapów:
1) etapu preselekcji,
2) etapu oceny formalnej,
3) etapu oceny merytorycznej,
4) etapu oceny strategicznej.

W przedmiotowym konkursie etap preselekcji oraz etap oceny strategicznej nie został przewidziany.
Ocena projektów rozumiana jest jako sprawdzenie opracowanego przez Wnioskodawcę wniosku pod kątem stopnia spełnienia kryteriów zatwierdzonych dla RPOWP przez Komitet Monitorujący RPOWP 2014-2020. Systematyka kryteriów wyboru projektów wybieranych w trybie konkursowym współfinansowanych z EFS w ramach RPOWP 2014-2020, Działanie 3.3.1 wspieranie powstawania i rozwoju podmiotów gospodarczych stanowi załącznik nr 10 do Regulaminu konkursu.
Etap oceny formalnej i merytorycznej poprzedzony jest etapem weryfikacji wymogów technicznych.

UWAGA: W przedmiotowym konkursie załączniki do wniosku o dofinansowanie nie są wymagane. W trakcie oceny projektu nie będą weryfikowane żadne dodatkowe dokumenty dołączone do wniosku.

5.1 Weryfikacja wymogów technicznych

5.1.1 Ocena projektu poprzedzona jest weryfikacją wymogów technicznych w oparciu o Kartę weryfikacji poprawności wniosku (zał. nr 2 do Regulaminu konkursu).
5.1.2 Wymagania odnośnie przygotowania wniosku o dofinansowanie oraz sposobu jego złożenia w IOK zostały opisane w pkt 4.2 Regulaminu konkursu.
5.1.3 Obowiązek spełniania niżej wymienionych wymogów technicznych dotyczy wszystkich rodzajów projektów realizowanych w ramach niniejszego konkursu:
1) Wniosek w części VIII został opatrzony wymaganą w regulaminie konkursu pieczęcią (imienną osoby uprawnionej i/lub jednostki) oraz podpisem osoby/osób upoważnionej/ych wskazanej/ych w części II wniosku (dotyczy również partnerów i realizatorów projektu);
2) Wniosek złożono w 2 egzemplarzach papierowych zawierających wszystkie strony (oryginał + kopia poświadczona za zgodność z oryginałem zgodnie ze sposobem określonym w niniejszym Regulaminie konkursu albo 2 oryginały).

UWAGA: Do poprawy będą kierowane jedynie wnioski omyłkowo złożone w jednym egzemplarzu!

3) Wersja papierowa wniosku jest tożsama z wersją elektroniczną (identyczna suma kontrolna).

UWAGA: W przypadku stwierdzenia niezgodności wersji papierowej wniosku z jego wersją elektroniczną, wniosek kierowany jest do poprawy/uzupełnienia, przy czym za obowiązującą wersję wniosku uznaje się jego wersję elektroniczną. Oznacza to, iż Wnioskodawca na wezwanie zobowiązany jest do dostarczenia wersji papierowej wniosku opatrzonej sumą kontrolną zgodną z przedłożoną wersją elektroniczną.

5.1.4 W przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie braków formalnych lub oczywistych omyłek (uchybienia techniczne), IOK wezwie Wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o dofinansowanie lub poprawienia w nim oczywistej omyłki, w terminie wyznaczonym przez IOK, nie krótszym niż 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania przedmiotowego wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia i w konsekwencji niedopuszczenia projektu do oceny. Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.
5.1.5 Dodatkowo IOK może wezwać do uzupełniania/poprawy innych elementów wniosku nie wymienionych w punkcie 5.1.3 których nie dało się przewidzieć na etapie formułowania przedmiotowego Regulaminu, a ich uzupełnienie/poprawa nie będzie skutkować istotną modyfikacją merytoryczną wniosku.
5.1.6 Złożenie wniosku po terminie skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i w konsekwencji niedopuszczeniem projektu do oceny. Ocenie nie podlegają również:
- wnioski złożone tylko w wersji elektronicznej (XML) za pomocą systemu GWA2014 (EFS) w terminie określonym w Regulaminie konkursu, brak 2 egzemplarzy w wersji papierowej wniosku o dofinansowanie (wraz z załącznikami jeśli dotyczy) oraz Potwierdzenia przesłania do IZ RPOWP elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie;
- wnioski złożone w wersji elektronicznej (XML) za pomocą systemu GWA2014 (EFS) w terminie określonym w Regulaminie konkursu, 2 egzemplarze w wersji papierowej wniosku o dofinansowanie wraz z załącznikami (o ile dotyczy) oraz Potwierdzeniem przesłania do IZ RPOWP elektronicznej wersji wniosku o dofinansowanie po terminie określonym w niniejszym Regulaminie;
- brak wniosku w wersji elektronicznej (XML) złożonego za pomocą systemu GWA2014 (EFS).

5.1.7 Weryfikacja wymogów technicznych wniosku nie stanowi etapu oceny w związku z tym nie przysługuje od niej złożenie protestu.

UWAGA: Do oceny formalnej może zostać przekazany tylko wniosek spełniający wszystkie wymogi techniczne.

5.2 Ocena formalna

5.2.1 Wniosek oceniany jest pod względem formalnym przy pomocy Karty oceny formalnej (załącznik nr 4 do Regulaminu konkursu).
5.2.2 Ocena formalna polega na weryfikacji spełniania:
a) ogólnych kryteriów formalnych oraz na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu,
b) kryteriów dopuszczających szczególnych i na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”.

5.2.3 Obowiązek spełnienia kryteriów formalnych oraz kryteriów dopuszczających szczególnych weryfikowanych na etapie oceny formalnej dotyczy wszystkich rodzajów projektów realizowanych w ramach niniejszego konkursu.

5.2.4 Niespełnienie któregokolwiek z ogólnych kryteriów formalnych oraz kryteriów dopuszczających szczególnych weryfikowanych na etapie oceny formalnej skutkuje negatywną oceną wniosku, jako niespełniającego kryteriów formalnych. Na etapie oceny formalnej nie przewiduje się możliwości uzupełnienia/poprawy wniosku.

5.2.5 Ogólne kryteria formalne weryfikowane na etapie oceny formalnej w ramach przedmiotowego konkursu to:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Wniosek złożono w terminie wskazanym w regulaminie konkursu w rozumieniu art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.	W przypadku projektów konkursowych spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające któregokolwiek z kryteriów formalnych są odrzucane na etapie oceny formalnej.
2.	Wniosek wypełniono w języku polskim.		
3.	Wniosek złożono we właściwej wersji generatora wniosków aplikacyjnych wskazanej w regulaminie konkursu.		
4.	Okres realizacji projektu jest zgodny z regulaminem konkursu.		
5.	Projekty o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego[10] są rozliczane uproszczonymi metodami, o których mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,* a projekty o wartości przekraczającej 100 000 EUR wkładu publicznego[11] - na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.		
6.	Udział wkładu własnego jest zgodny z regulaminem konkursu		
7.	Wnioskodawca oraz partnerzy (o ile dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, w tym wykluczeniu, o którym mowa w: - art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. - art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U.		

[10] Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

[11] Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

	poz. 769); - art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2014 r. poz. 1417).		
8.	Wnioskodawca zgodnie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 oraz ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych RPOWP jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach właściwego Działania/Poddziałania RPOWP.		
9.	W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące: 1) wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 33 ust. 2-4 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (o ile dotyczy) oraz 2) braku powiązań, o których mowa w art. 33 ust. 6 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 oraz w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP, pomiędzy podmiotami tworzącymi partnerstwo.		
10.	Wnioskodawca oraz partnerzy posiadają odpowiedni (adekwatny) potencjał finansowy do realizacji projektu.	Wydatki w projekcie w roku kalendarzowym, w którym są najwyższe nie przekraczają łącznego rocznego obrotu Wnioskodawcy i Partnera/ów (jeśli dotyczy) za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy[12].	

[12] Jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych w ostatnim zatwierdzonym roku przez danego wnioskodawcę/ partnera (o ile dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie.

		Kryterium nie dotyczy projektów, w których Wnioskodawcą (liderem) jest jednostka sektora finansów publicznych. W przypadku projektów partnerskich, w których Wnioskodawcą jest jednostka spoza sektora finansów publicznych, a Partnerem podmiot będący jednostką sektora finansów publicznych porównywane są wyłącznie wydatki Wnioskodawcy (lidera) z jego obrotem. Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak", „nie" albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.	

5.2.6 W przedmiotowym konkursie na etapie oceny formalnej przewidziano weryfikację następujących **kryteriów dopuszczających szczególnych**:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Projekt jest skierowany do grup docelowych (zgodnie z katalogiem grup docelowych dla danego Działania/Poddziałania) z obszaru województwa podlaskiego.	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak" lub „nie". Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji gdy z opisu grupy docelowej będzie wynikało, że uczestnicy projektu zamieszkują w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego, uczą się lub pracują na obszarze województwa podlaskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku podmiotów innych niż osoby fizyczne, posiadają	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane na etapie oceny formalnej.

W przypadku projektów, w których udzielane jest wsparcie zwrotne w postaci pożyczek lub poręczeń jako obrót należy rozumieć kwotę kapitału pożyczkowego i poręczeniowego, jakim dysponowali wnioskodawca/ partnerzy (o ile dotyczy) w poprzednim zamkniętym i zatwierdzonym roku obrotowym.

		one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa podlaskiego. Jednocześnie grupa docelowa jest zgodna z katalogiem grup docelowych określonym w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPOWP 2014-2020 dla Poddziałania 3.3.1. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.	
2.	Projekt obejmuje wyłącznie szkoły/placówki kształcenia zawodowego znajdujące się poza obszarem Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (poza BOF).	**Dotyczy typów projektów: współpraca szkół/placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym, staże/praktyki u pracodawców, poradnictwo zawodowo-edukacyjne.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” lub „nie dotyczy”. Wobec realizacji w regionie Strategii ZIT BOF istnieje potrzeba wyznaczenia demarkacji pomiędzy konkursami. Kryterium zostanie uznane za spełnione, jeżeli żadna ze szkół/placówek kształcenia zawodowego znajdująca się na obszarze Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego (BOF) nie zostanie ujęta we wniosku o dofinansowanie. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.	Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane na etapie oceny formalnej. Spełnienie danego kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
3.	Projekt obejmuje wyłącznie szkoły i placówki kształcenia zawodowego , które nie zostały objęte projektem/projektami złożonymi do konkursów na projekty zintegrowane w ramach działań 3.3.1 i 8.2.2, dedykowanych obszarowi BOF.	**Dotyczy typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” lub "nie dotyczy". Wobec realizacji w regionie Strategii ZIT BOF istnieje potrzeba wyznaczenia demarkacji pomiędzy konkursami. Kryterium zostanie uznane za spełnione, jeżeli żadna ze szkół/placówek kształcenia	Projekty niespełniające kryterium będą odrzucane na etapie oceny formalnej. Spełnienie danego kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

		zawodowego objęta wsparciem w ramach projektu złożonego na przedmiotowy konkurs nie zostanie objęta projektem złożonym w ramach trwającego konkursu na projekty zintegrowane w ramach działań 3.3.1 i 8.2.2 dedykowanego obszarowi BOF lub nie jest objęta projektem przyjętym do dofinansowania w ramach rozstrzygniętego konkursu na projekty zintegrowane w ramach działań 3.3.1 i 8.2.2, dedykowanego obszarowi BOF. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku oraz danych IOK.	

5.3 Ocena merytoryczna

5.3.1 Wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę formalną kierowane są do oceny merytorycznej. W trakcie oceny merytorycznej weryfikowane są zarówno kryteria „0-1" jak i punktowe. Spełnienie kryteriów „0-1" jest obligatoryjne (z wyjątkiem sytuacji, w której kryterium nie dotyczy wniosku i/lub wnioskodawcy) a ich niespełnienie skutkuje negatywną oceną wniosku. W wyniku oceny kryteriów punktowych wnioski otrzymują odpowiednią liczbę punktów za spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych i premiujących.
5.3.2 Wniosek oceniany jest pod względem merytorycznym przy pomocy karty oceny merytorycznej, która stanowi załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu.
5.3.3 Na etapie oceny merytorycznej w przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie: braków formalnych lub oczywistych omyłek, wniosek jest cofany do etapu weryfikacji pod względem technicznym. Podczas oceny merytorycznej, oceniający może również skierować projekt do ponownej oceny formalnej w momencie gdy stwierdzi, iż nie spełnia on ogólnych kryteriów formalnych bądź kryteriów dopuszczających szczególnych weryfikowanych na etapie oceny formalnej (w sytuacji, gdy uchybienia nie zostały dostrzeżone na etapie oceny formalnej).
5.3.4 Na etapie oceny merytorycznej oceniane są:

1) Ogólne kryteria wyboru projektów:
   a) kryteria merytoryczne,
   b) kryteria dopuszczające ogólne,
2) Szczegółowe kryteria wyboru projektów:
   a) kryteria dopuszczające szczególne,
   b) kryteria premiujące.

5.3.5 Ocena spełniania przez wniosek **kryteriów dopuszczających ogólnych** polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak" lub „nie" albo stwierdzeniu, że kryterium „nie dotyczy" danego projektu. Wnioski niespełniające jednego lub więcej kryteriów są odrzucane na etapie oceny merytorycznej. Oceniający dokonuje weryfikacji spełniania przez projekt wszystkich kryteriów dopuszczających ogólnych. Jeśli oceniający uzna, że zapisy projektu są niezgodne z którymkolwiek z kryteriów dopuszczających ogólnych odnotowuje ten fakt na karcie oceny merytorycznej i uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium za niespełnione.
5.3.6 Ocena merytoryczna wniosków złożonych w ramach niniejszego konkursu prowadzona będzie w oparciu o następujące **kryteria dopuszczające ogólne**:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Zgodność z prawodawstwem unijnym oraz z właściwymi zasadami unijnymi, w tym: - zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum, o którym mowa w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020* - zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami - zasadą zrównoważonego rozwoju.	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak”, „nie”.	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające któregokolwiek z kryteriów dopuszczających ogólnych są odrzucane na etapie oceny merytorycznej.
2.	Zgodność z prawodawstwem krajowym w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu.		
3.	Zgodność projektu z *Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020* oraz ze *Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego*, w tym w zakresie: – zgodności typu projektu z wykazem zawartym w „Typach projektów” w SzOOP, – zgodności wyboru grupy docelowej z wykazem zawartym w „Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia” w SzOOP, – zgodności z limitami określonymi w SzOOP.		
4.	Negocjacje zakończyły się wynikiem pozytywnym, co oznacza: - uznanie za spełnione zerojedynkowych kryteriów obligatoryjnych, które w trakcie oceny merytorycznej warunkowo uznane zostały za spełnione i/lub, - przyznanie wyższej liczby punktów za spełnienie punktowych kryteriów merytorycznych, która była warunkowo przyznana przez oceniających (Kryterium będzie uznane za spełnione w przypadku wprowadzenia do wniosku wszystkich wymaganych zmian wskazanych przez oceniających w Kartach Oceny Merytorycznej lub akceptacji przez IOK stanowiska Wnioskodawcy)	Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” albo stwierdzeniu, że kryterium nie dotyczy danego projektu.	Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekt niespełniający kryterium jest odrzucany na etapie oceny merytorycznej. Kryterium weryfikowane będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i stanowisk negocjacyjnych. Kryterium będzie weryfikowane po przeprowadzeniu procesu negocjacji.

5.3.7 Każdy projekt realizowany w ramach RPOWP 2014-2020 powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.
5.3.8 Standard minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn został zawarty w treści Karty oceny merytorycznej i został opracowany w oparciu o zał. 1 do *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.*
5.3.9 Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.
5.3.10 Wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami powinny być realizowane w budynkach dostosowanych architektonicznie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.).
5.3.11 W ramach projektów ogólnodostępnych, w szczególności w przypadku braku możliwości świadczenia usługi spełniającej kryteria wymienione w powyższym punkcie, w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami, na etapie realizacji projektu należy zastosować mechanizm racjonalnych usprawnień.
5.3.12 W odniesieniu do projektów realizowanych w ramach RPOWP 2014-2020 oznacza to możliwość finansowania specyficznych usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.
5.3.13 W projektach dedykowanych, w tym zorientowanych wyłącznie lub przede wszystkim na osoby z niepełnosprawnościami (np. osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz w projektach skierowanych do zamkniętej grupy uczestników, wydatki na sfinansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień są wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu.
5.3.14 Łączny koszt racjonalnych usprawnień na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 000 PLN. Limit nie dotyczy sytuacji opisanej w pkt. 5.3.13.
5.3.15 Szczegółowe informacje dotyczące zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym zasady stosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień w projektach wraz z przykładowym katalogiem kosztów zostały uwzględnione w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.*
5.3.16 W ramach przedmiotowego konkursu wprowadza się następujące **kryterium dopuszczające szczególne** weryfikowane na etapie oceny merytorycznej:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Wnioskodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu na terenie województwa podlaskiego.	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych "tak" lub "nie". Kryterium zostanie uznane za spełnione jeśli w treści wniosku zostanie wyraźnie wskazane, że w okresie realizacji projektu	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane

		Beneficjent prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa podlaskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniając uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu. Zlokalizowanie administracji projektu na terenie województwa podlaskiego ułatwi realizację zadań projektowych w związku z regionalnym charakterem wsparcia. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Sugerowane punkty we wniosku do umieszczenia informacji o spełnieniu kryterium – II.1 ADRES SIEDZIBY BENEFICJETNA, IV.6 „POTENCJAŁ BENEFICJENTA I INNYCH PODMIOTÓW ORAZ ZARZĄDZANIE PROJEKTEM”	warunkowo na etapie oceny merytorycznej.
2.	Zakres wsparcia w projekcie jest zgodny z warunkami określonymi przez IZ w regulaminie konkursu na podstawie Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak” lub „nie”. Wprowadzenie kryterium ma celu zapewnienie wysokiego standardu oraz jednolitych warunków i procedur realizacji usług edukacyjnych w ramach interwencji EFS. Służy również koordynacji działań podejmowanych w projektach z polityką krajową w obszarze edukacji. W zakresie realizowanych staży i praktyk beneficjent zobowiązany jest spełnić warunki określone w regulaminie konkursu jako *Standard obligatoryjny staży i praktyk*. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji gdy w treści wniosku o dofinansowanie znajdą się informacje/deklaracje potwierdzające spełnienie wszystkich warunków określonych w regulaminie konkursu na podstawie Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.

		środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020 odnośnie danego typu projektu/formy wsparcia zaplanowanej w projekcie.	
3.	W projekcie podane są dokładne nazwy szkół oraz kierunków, których uczniowie/nauczyciele otrzymają wsparcie w ramach projektu, lub w projekcie podana jest nazwa organu prowadzącego (będącego jst) jeżeli projekt obejmuje wszystkie szkoły/placówki kształcenia zawodowego podlegające pod ten organ.	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych "tak" lub "nie". Kryterium ma na celu zapewnienie efektywności wsparcia kierowanego do konkretnych szkół/placówek kształcenia zawodowego. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku. Kryterium zostanie uznane za spełnione jeżeli w treści wniosku podane zostaną dokładne nazwy szkół oraz kierunków, których uczniowie/nauczyciele otrzymają wsparcie w ramach projektu lub z treści wniosku wynika, że projekt obejmuje wszystkie szkoły/placówki kształcenia zawodowego danego organu prowadzącego będącego jst, którego nazwa jest wymieniona w treści wniosku.	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.
4.	W projekcie uwzględniono wszystkie wskaźniki adekwatne dla danej formy wsparcia/grupy docelowej zaplanowanej w projekcie.	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych "tak" lub "nie". We wniosku o dofinansowanie w części VI. Wskaźniki należy wybrać w GWA2014EFS z listy rozwijanej wszystkie wskaźniki, które dotyczą bezpośrednio form wsparcia oraz grup docelowych zaplanowanych w projekcie. Dla wskaźników adekwatnych (realizowanych w ramach projektu) należy określić wartości docelowe większe od zera. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, tj. na podstawie właściwie wybranych wskaźników produktu/rezultatu.	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.
5.	Wszystkie zaplanowane w	**Dotyczy wszystkich wymienionych**	Spełnienie danego

	projekcie działania (również te kierowane do nauczycieli) wynikają z analizy indywidualnych potrzeb danej szkoły/placówki oraz jej uczniów/nauczycieli, w tym z analizy potrzeb pracodawców, którzy ze względu na branżę, poziom zaawansowania i/lub swoje położenie pozostają w kręgu zainteresowania danej szkoły/placówki.	**typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych "tak" lub "nie". Kryterium zostanie uznane za spełnione jeśli uzasadnienia zdiagnozowanych problemów we wniosku o dofinansowanie będą zawierały opisy indywidualnej sytuacji i potrzeb danej szkoły oraz jej uczniów/nauczycieli, <u>również obligatoryjnie w kontekście potrzeb konkretnych pracodawców współpracujących ze szkołą</u>. Opis potrzeb pracodawców powinien obejmować wskazanie konkretnych pracodawców którzy otaczają szkołę na obszarze danej gminy, powiatu, regionu czy poza regionem, pozostających w kręgu zainteresowania danej szkoły w określaniu przez nią planu doskonalenia wiedzy/umiejętności/ kompetencji jej uczniów oraz nauczycieli. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.	kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.
6.	Realizacja poradnictwa zawodowo edukacyjnego w szkołach/placówkach kształcenia zawodowego zakłada obligatoryjną współpracę z pracodawcami/przedsiębiorcami, którzy ze względu na branżę, poziom zaawansowania i/lub swoje położenie pozostają w kręgu zainteresowania danej szkoły pod względem możliwości znalezienia pracy przez jej absolwentów.	**Dotyczy typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe, poradnictwo zawodowo-edukacyjne.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” lub „nie dotyczy”. Kryterium zostało ustanowione w celu zapewnienia efektywności wsparcia, tj. w celu realizacji poradnictwa zawodowo edukacyjnego obligatoryjnie w kontekście upowszechniania informacji o konkretnych możliwościach znalezienia pracy oraz obejmującego różne formy kontaktu i współpracy uczniów/nauczycieli z pracodawcami/ przedsiębiorcami którzy otaczają szkołę na obszarze danej gminy, powiatu, regionu czy poza regionem, pozostającymi w kręgu zainteresowania danej szkoły pod względem możliwości znalezienia pracy przez jej absolwentów.	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.
7.	Projekt należący do typu	**Dotyczy typu projektu: kompleksowe**	Spełnienie danego

	projektów kompleksowe programy rozwojowe obligatoryjnie zakłada komplementarną realizację form wsparcia określonych w punktach a-c oraz form wsparcia określonych w co najmniej 2 punktach spośród pozostałych punktów od d do h, zgodnie z zakresem programu rozwojowego określonego w SZOOP RPO WP 2014-2020.	**programy rozwojowe** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” lub „nie dotyczy”. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy we wniosku o dofinansowanie zostaną zawarte informacje wskazujące, że projekt należący do typu projektu "kompleksowe programy rozwojowe" zakłada realizację form wsparcia wskazanych w punktach od a do c oraz form wsparcia wskazanych w co najmniej 2 spośród pozostałych punktów od punktu d do punktu h. Zakres poszczególnych punktów zgodny z zakresem programu rozwojowego określonego w SZOOP RPO WP 2014-2020, jak niżej: a) wsparcie na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów kompetencji kluczowych (matematycznych, przyrodniczych, ICT i językowych związanych bezpośrednio z zawodem, w którym się kształcą) niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej); b) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w szczególności poprzez: wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego, wsparcie uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy; programy potwierdzania kwalifikacji w zawodzie zdobytych przez uczniów w toku edukacji 13; c) programy uwzględniające indywidualne potrzeby uczniów, tworzące odpowiednie warunki do ich rozwoju i wyrównywania szans	kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.

[13] Nie dotyczy kwalifikacji nabywanych w ramach realizowanej podstawy programowej.

		edukacyjnych, minimalizujące występujące dysproporcje między uczniami; d) poradnictwo zawodowo-edukacyjne; e) staże i praktyki dla uczniów, nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu realizowane u pracodawców; f) pomoc stypendialna dla uczniów i słuchaczy szczególnie uzdolnionych także w zakresie przedmiotów zawodowych; g) podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry dydaktycznej w obszarze kształcenia umiejętności interpersonalnych i społecznych, korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych, wykorzystania metod eksperymentu naukowego w edukacji; h) doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli i dostosowanie go do najnowszych trendów i technologii w danej branży oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z nauczanym zawodem, realizowane we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego [14].	
8.	Realizacja projektów należących do typów projektów współpraca szkół/placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz poradnictwo zawodowo-edukacyjne we współpracy z pracodawcami obligatoryjnie zakłada łączenie z typem projektu staże/praktyki u pracodawców.	**Dotyczy typów projektów: współpraca szkół/placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz poradnictwo zawodowo-edukacyjne we współpracy z pracodawcami**. Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” lub „nie dotyczy”. Kryterium zostało ustanowione w celu zapewnienia kompleksowości wsparcia przeznaczonego dla szkół/placówek kształcenia zawodowego oraz ich uczniów/nauczycieli.	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.

[14] Jako otoczenie społeczno-gospodarcze należy rozumieć pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe i inne instytucje sektora B+R.

		Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy z treści wniosku będzie jednoznacznie wynikało, że projekt należący do typu projektu współpraca szkół/placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym i/lub poradnictwo zawodowo-edukacyjne we współpracy z pracodawcami obligatoryjnie zakłada łączenie z typem projektu staże/praktyki u pracodawców.	
9.	Projekt realizowany jest we współpracy z pracodawcami.	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych "tak" lub "nie". Kryterium zostało ustanowione w celu zapewnienia efektywności wsparcia przeznaczonego dla szkół/placówek kształcenia zawodowego oraz ich uczniów/nauczycieli. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy z treści wniosku o dofinansowanie będzie wynikało, że projekty należące do typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe, współpraca szkół/placówek z otoczeniem społeczno-gospodarczym, staże/praktyki dla uczniów/nauczycieli/instruktorów praktycznej nauki zawodu; poradnictwo zawodowo-edukacyjne będą realizowane we współpracy z tymi pracodawcami/przedsiębiorcami, którzy ze względu na branżę, poziom zaawansowania i/lub swoje położenie (w tej samej gminie, powiecie, regionie czy poza regionem) pozostają w kręgu zainteresowania danej szkoły pod względem możliwości znalezienia pracy przez jej absolwentów.	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.
10.	Założone do realizacji w ramach projektu wyposażenie/doposażenie szkoły/placówki kształcenia zawodowego wynika z analizy potrzeb oraz deficytów tej szkoły/placówki, w tym z analizy demograficznej pod kątem przyszłego efektywnego wykorzystania zrealizowanych w ramach projektu inwestycji	**Dotyczy typu projektu: kompleksowe programy rozwojowe.** Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu mu wartości logicznych „tak”, „nie” lub „nie dotyczy”. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy z treści wniosku o dofinansowanie będzie wynikało że inwestycje związane z zakupem sprzętu	Spełnienie danego kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Kryterium będzie mogło być oceniane warunkowo na etapie oceny merytorycznej.

	w sprzęt i infrastrukturę niezbędną do realizacji kształcenia zawodowego.	lub infrastruktury niezbędnej do realizacji kształcenia zawodowego będą finansowane wyłącznie jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS. Założone do realizacji wyposażenie musi być dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania danej szkoły/placówki w tym zakresie, a także posiadanego przez nią wyposażenia (spisu inwentarza oraz oceny stanu technicznego posiadanego wyposażenia), a także pod kątem przyszłego efektywnego wykorzystania inwestycji w sprzęt i infrastrukturę.	

Spełnienie kryterium nr 1 w brzmieniu: *"Wnioskodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu na terenie województwa podlaskiego"* zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, dlatego też Projektodawca zobowiązany jest do podania jednoznacznych informacji we wniosku o dofinansowanie stwierdzających, że:
- biuro /siedziba będą na terenie woj. podlaskiego,
- biuro/siedziba w okresie realizacji projektu zapewni możliwość udostępniania pełnej dokumentacji wdrażanego projektu,
- biuro/siedziba w okresie realizacji projektu zapewni uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.

5.3.17 Ocena merytoryczna wniosków złożonych w ramach niniejszego konkursu prowadzona będzie w oparciu o następujące **ogólne kryteria merytoryczne**:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Analiza problemowa i zgodność projektu z właściwymi celami szczegółowymi RPOWP, w tym: – wskazanie problemów, na które odpowiedź stanowi cel główny projektu oraz analiza (uzasadnienie) zidentyfikowanych problemów trafność doboru celu głównego projektu w odniesieniu do wskazanych problemów oraz sposobu w jaki projekt przyczyni się do osiągnięcia właściwych celów szczegółowych RPOWP.	Dotyczy Kryteriów merytorycznych 1-8: Ocena spełniania kryteriów merytorycznych dokonywana jest w przypadku projektów pozytywnie ocenionych formalnie (a w przypadku konkursów z etapem preselekcji pozytywnie ocenionych również pod kątem spełniania kryteriów warunkujących) w ramach skali punktowej od 0 do	1) Maksymalna liczba punktów – 10, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 6, albo 2)* Maksymalna liczba punktów – 5, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 3, (*dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł).
2.	Adekwatność doboru grupy docelowej w kontekście wskazanego celu głównego projektu i właściwego celu szczegółowego RPOWP, w tym		Maksymalna liczba punktów – 10, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 6.

	opis: – istotnych cech uczestników (osób lub podmiotów), którzy zostaną objęci wsparciem w kontekście zdiagnozowanej sytuacji problemowej,, potrzeb i oczekiwań uczestników projektu w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu, a także barier, na które napotykają uczestnicy projektu; – sposobu rekrutacji uczestników projektu w odniesieniu do wskazanych cech grupy docelowej, w tym kryteriów rekrutacji i kwestii zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.	100 punktów niezależnie przez dwóch członków Komisji Oceny Projektów wybranych w drodze losowania. Istnieje możliwość dokonania warunkowej oceny kryterium i skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny zakresie dotyczącym warunkowo dokonanej oceny.	Podział punktów na każdą z dwóch części składowych kryterium jest określony we wzorze karty oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego regulaminu.
3.	Trafność opisanej analizy ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu, w tym opisu: – sytuacji, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu, a także sposobu identyfikacji wystąpienia takich sytuacji (zajścia ryzyka); – działań, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka.		1) 0 albo 2)* Maksymalna liczba punktów – 5, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 3, (*dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł). Podział punktów na każdą z dwóch części składowych kryterium jest określony we wzorze karty oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego regulaminu.
4.	Trafność doboru i opisu zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu, w tym: – opis i adekwatność zaplanowanych zadań w kontekście opisanych problemów i celu projektu; – racjonalność harmonogramu realizacji projektu – trafność i adekwatność doboru wskaźników (w tym wartości docelowej),, które		Maksymalna liczba punktów – 20, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 12. Podział punktów na każdą z czterech części składowych kryterium jest określony we wzorze karty oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego regulaminu.

	zostaną osiągnięte w ramach zadań w kontekście realizacji celu głównego projektu oraz właściwego celu szczegółowego RPOWP, z uwzględnieniem sposobu pomiaru, monitorowania oraz źródeł ich weryfikacji (w tym dokumentów potwierdzających rozliczenie kwot ryczałtowych / stawek jednostkowych); – opis sposobu, w jaki zostanie zachowana trwałość projektu (o ile dotyczy);		
5.	Potencjał wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy), w tym w szczególności: – potencjał techniczny, w tym sprzętowego i warunki lokalowe wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposób jego wykorzystania w ramach projektu; – potencjał kadrowy wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposobu jego wykorzystania w ramach projektu (kluczowych osób, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie). – uzasadnienia wyboru partnerów do realizacji poszczególnych zadań (o ile dotyczy).		Maksymalna liczba punktów – 15, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 9. Podział punktów na każdą z trzech części składowych kryterium jest określony we wzorze karty oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego regulaminu.
6.	Adekwatność opisu potencjału społecznego wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) do zakresu realizacji projektu, w tym uzasadnienie dlaczego doświadczenie wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) jest adekwatne do zakresu realizacji projektu, z uwzględnieniem dotychczasowej działalności wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) prowadzonej: – w obszarze tematycznym wsparcia projektu,		Maksymalna liczba punktów – 20, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 12. Podział punktów na każdą z trzech części składowych kryterium jest określony we wzorze karty oceny merytorycznej stanowiącej załącznik nr 5 do niniejszego regulaminu.

	– na rzecz grupy docelowej, do której skierowany będzie projekt oraz – na określonym terytorium, którego będzie dotyczyć realizacja projektu.		
7.	Adekwatność sposobu zarządzania projektem do zakresu zadań w projekcie oraz kadry zewnętrznej zaangażowanej do realizacji projektu.		Maksymalna liczba punktów – 5, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 3.
8.	Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu oraz zgodność wydatków z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020, w tym: – kwalifikowalność wydatków, w tym: niezbędność wydatków do realizacji projektu i osiągania jego celów, racjonalność i efektywność wydatków projektu (relacja nakład-rezultat), w tym zgodność ze standardami i cenami rynkowymi, w szczególności określonymi w regulaminie konkursu, poprawność wniesienia wkładu własnego, – poprawność formalno-rachunkowa sporządzenia budżetu projektu oraz zgodność poziomu kosztów pośrednich z Wytycznymi.		Maksymalna liczba punktów – 20, minimalna liczba punktów zapewniająca ocenę pozytywną – 12.

5.3.18 Ocena spełniania ogólnych kryteriów merytorycznych dokonywana jest w ramach skali punktowej od 0 do 100 punktów (w podziale na poszczególne kryteria merytoryczne wskazane w karcie oceny) niezależnie przez dwóch członków KOP wybranych w drodze losowania.
5.3.19 Spełnienie przez projekt ogólnych kryteriów merytorycznych w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie od każdego z obydwu oceniających po co najmniej 60% punktów za spełnianie każdego z kryteriów merytorycznych.
5.3.20 Istnieje możliwość dokonania warunkowej oceny kryterium merytorycznego i skierowania projektu do negocjacji we wskazanym w karcie oceny zakresie dotyczącym warunkowo dokonanej oceny.
5.3.21 Na etapie oceny merytorycznej oceniający może ocenić projekt pozytywnie i skierować go do negocjacji, jedynie w sytuacji, gdy ocena bezwarunkowa projektu przesądza o uzyskaniu

przez niego wymaganej liczby punktów. Procedura prowadzenia negocjacji została opisana w pkt 5.5 przedmiotowego Regulaminu konkursu.

5.3.22 Szczegółowe kryteria premiujące dotyczą preferowania pewnych typów projektów, co w praktyce oznacza przyznanie spełniającym je wnioskom premii punktowej w trakcie oceny merytorycznej (premia przyznawana będzie wyłącznie tym wnioskom, które od każdego z oceniających uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnianie każdego z kryteriów merytorycznych).

5.3.23 Ocena spełniania kryterium polega na przypisaniu im odpowiednich wartości punktowych. Wnioski, które spełnią kryteria premiujące, otrzymają premię punktową. Punkty za spełnienie kryterium premiującego można otrzymać wyłącznie, gdy dane kryterium premiujące zostanie spełnione w całości.

5.3.24 Spełnienie kryteriów premiujących nie jest obowiązkowe. Wnioski, które nie spełnią kryteriów premiujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej.

5.3.25 W przypadku przedmiotowego konkursu stosowane będą następujące **kryteria premiujące**:

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Projekt zakłada realizację staży i/lub praktyk prowadzących do zdobycia umiejętności niezbędnych z punktu widzenia pracodawców, których działalność wpisuje się w inteligentne specjalizacje wskazane w regulaminie konkursu na podstawie *Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+*	**Dotyczy typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe oraz staże/praktyki u pracodawców.** Kryterium będzie oceniane na zasadzie "spełnia-nie spełnia" i przypisaniu mu odpowiednich wartości punktowych. Wprowadzenie kryterium ma na celu nawiązanie współpracy z pracodawcami/przedsiębiorcami, którzy prowadzą działalność wpisującą się w inteligentne specjalizacje regionu. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku oraz treści Planu rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+.	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za spełnienie kryterium – 5.
2.	Projekt uwzględnia co najmniej 3 rekomendacje zawarte w Planie rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+(RIS3) w odniesieniu do Działania: *Kształtowanie postaw*	**Dotyczy wszystkich typów projektów.** Kryterium będzie oceniane na zasadzie "spełnia-nie spełnia" i przypisaniu mu odpowiednich wartości punktowych. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy w projekcie zostaną uwzględnione co najmniej 3 z 6 rekomendacji zawartych w RIS3 w odniesieniu do Działania:	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za spełnienie kryterium – 5.

	przedsiębiorczych i kreatywnych na wszystkich etapach edukacji.	Kształtowanie postaw przedsiębiorczych i kreatywnych na wszystkich etapach edukacji tj.: 1. Propagowanie postaw przedsiębiorczych i kreatywnych powinno być głównym aspektem projektów finansowanych ze środków RPOWP 2014-2020. 2. Kryteria wyboru projektów powinny preferować te inicjatywy, które zakładają angażowanie praktyków w procesie kształcenia oraz kształcenie praktyczne we współpracy z przedsiębiorstwami. 3. Podniesienie kompetencji kadr z placówek edukacyjnych wszystkich szczebli zaangażowanych obecnie i w przyszłości w prowadzenie zajęć z zakresu przedsiębiorczości oraz wyposażenie w kompetencje dydaktyczne praktyków przedsiębiorczości, którzy najskuteczniej mogliby pełnić role trenerów przedsiębiorczości na wszystkich szczeblach systemu edukacji. 4. Stworzenie wzorcowych programów kształcenia przedsiębiorczości innowacyjnej dostosowanych do różnych poziomów kształcenia; tworzenie bazy materiałów dydaktycznych, w formie studiów przypadku/historii sukcesu na bazie regionalnych przedsiębiorstw, materiałów wideo. 5. Praktyczne kształcenia trenerów innowacyjnej przedsiębiorczości z wykorzystaniem kształcenia praktycznego, jak: staże, wizyty studyjne, wykorzystanie pracy projektowej i opartej na case study, oraz zapewnienie stałego wsparcia absolwentom studium, poprzez wsparcie doradcze i bazy trenerów przedsiębiorczości. 6. Stworzenie i testowanie modeli współpracy jednostek edukacyjnych ze środowiskiem gospodarczym w procesie kształcenia przedsiębiorczości,	

		w tym zapewnienie wymiany doświadczeń i tworzenie platformy współpracy trenerów przedsiębiorczości w województwie podlaskim.” Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.	
3.	Udział nauczycieli kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach/praktykach u pracodawców wynosi nie mniej niż 5% liczby ogółem uczestników projektu uczestniczących w stażach/praktykach w ramach projektu.	**Dotyczy typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe; staże/praktyki u pracodawców.** Kryterium jest odpowiedzią na zdiagnozowany w regionie problem niewystarczającego udziału nauczycieli kształcenia zawodowego w doskonaleniu zawodowym, w szczególności w stażach/praktykach u pracodawców. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku, w tym poprzez właściwie określony wskaźnik produktu.	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za spełnienie kryterium – 5.
4.	Projekt zakłada udział finansowy pracodawcy w kosztach organizacji i prowadzenia praktyki zawodowej i/lub stażu zawodowego w wysokości co najmniej 5%.	**Dotyczy typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe oraz staże/praktyki u pracodawców.** Kryterium będzie oceniane na zasadzie "spełnia-nie spełnia" i przypisaniu mu odpowiednich wartości punktowych. Kryterium ma na celu zachęcanie pracodawców do udziału w projektach obejmujących praktyczną naukę zawodu (praktyki/staże) oraz wynika z Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020. Spełnienie danego kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku.	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za spełnienie kryterium – 5.
5.	Projekt realizuje fakultatywny standard wymagań dotyczący jakości staży/praktyk u pracodawców określony w regulaminie konkursu.	**Dotyczy typów projektów: kompleksowe programy rozwojowe oraz staże/praktyki u pracodawców.** Kryterium będzie oceniane na zasadzie "spełnia-nie spełnia" i	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za

		przypisaniu mu odpowiednich wartości punktowych. IZ w regulaminie konkursu określi zasady organizacji praktyk/staży zapewniające oczekiwane efekty uczestnictwa uczniów/nauczycieli/instruktorów praktycznej nauki zawodu w praktykach/stażach u pracodawców w podziale na standard obligatoryjny i standard fakultatywny staży i praktyk. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji gdy z treści wniosku będzie wynikało, że projekt realizuje wskazany w regulaminie Standard fakultatywny staży i praktyk.	spełnienie kryterium: - w przypadku, gdy w projekcie będzie realizowany Standard fakultatywny staży i praktyk w zakresie obszarów 1 i 2 - 5 pkt. - w przypadku, gdy w projekcie będzie realizowany Standard fakultatywny staży i praktyk w zakresie obszarów 1, 2 i 3 - 10 pkt.
6.	Wsparcie w ramach projektu jest realizowane z wykorzystaniem adekwatnych do form wsparcia pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych i/lub produktów projektów ponadnarodowych, zrealizowanych ze środków EFS w okresie programowania 2007-2013.	**Dotyczy wszystkich wymienionych typów projektów.** Kryterium będzie oceniane na zasadzie "spełnia-nie spełnia" i przypisaniu mu odpowiednich wartości punktowych. Wprowadzenie kryterium ma na celu wykorzystywanie narzędzi/rozwiązań wypracowanych w okresie programowania 2007-2013 ze środków EFS. Użycie dostępnych i sprawdzonych narzędzi umożliwi bardziej efektywną interwencję w obszarze edukacji zawodowej. Spełnienie danego kryterium weryfikowane będzie na podstawie treści wniosku.	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za spełnienie kryterium – 5.
7.	W projekcie realizowane są studia podyplomowe lub kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela kształcenia zawodowego w ramach zawodów nowo wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zawodów wprowadzonych w efekcie modernizacji	**Dotyczy typu projektu: kompleksowe programy rozwojowe** Kryterium będzie oceniane na zasadzie "spełnia-nie spełnia" i przypisaniu mu odpowiednich wartości punktowych. Spełnienie danego kryterium weryfikowane będzie na podstawie treści wniosku. Kryterium zostanie uznane za spełnione w sytuacji, gdy z treści wniosku będzie wynikało, że w ramach projektu realizowane będą studia podyplomowe lub kursy	Spełnienie danego kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Liczba punktów za spełnienie kryterium – 5.

	oferty kształcenia zawodowego albo nowoutworzonych kierunków nauczania lub zawodów, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli.	kwalifikacyjne dla nauczycieli przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela kształcenia zawodowego w ramach zawodów nowo wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zawodów wprowadzonych w efekcie modernizacji oferty kształcenia zawodowego albo nowoutworzonych kierunków nauczania lub zawodów, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli.	

Kryterium nr 1 zostanie uznane za spełnione jeżeli projekt będzie zakładał realizację staży i/lub praktyk prowadzących do zdobycia umiejętności niezbędnych z punktu widzenia pracodawców, których działalność wpisuje się w inteligentne specjalizacje określone w *Planie rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020+* jako rdzeń specjalizacji (przemysł rolno-spożywczy, przemysł metalowo-maszynowy, usługi medyczne oraz ekoinnowacje), jak również jako specjalizacje wschodzące (sektory objęte Krajowymi Inteligentnymi Specjalizacjami, nieuwzględnione w rdzeniu regionalnych IS, a także pozostałe sektory wykazujące regionalny wzrost zatrudnienia znacznie przewyższający dynamikę krajową).

5.3.26 Kryteria premiujące będą weryfikowane w oparciu o zapisy wszystkich sekcji wniosku o dofinansowanie.

5.4 Rozbieżność w ocenie

5.4.1 W przypadku, gdy różnica w liczbie punktów przyznanych przez dwóch oceniających za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych (ocena bezwarunkowa) jest mniejsza niż 20 punktów z zastrzeżeniem sytuacji opisanej w pkt. 5.4.3 pkt 1 końcową ocenę projektu stanowi suma:

1) średniej arytmetycznej punktów ogółem z dwóch ocen wniosku za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych oraz
2) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących, o ile wniosek od każdego z obydwu oceniających uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnianie każdego z kryteriów merytorycznych.

5.4.2 Projekty, które nie spełniają kryteriów premiujących nie tracą punktów uzyskanych w ramach oceny merytorycznej. W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów premiujących między dwoma oceniającymi przewodniczący KOP rozstrzyga, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów premiujących jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie. Decyzja przewodniczącego KOP odnotowywana jest na karcie oceny tego z oceniających, którego ocena spełniania przez projekt kryteriów premiujących jest nieprawidłowa.

5.4.3 Projekt poddany jest dodatkowej ocenie, którą przeprowadza trzeci oceniający w przypadku gdy[15]:

1) od jednego z oceniających bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnienie każdego z kryteriów merytorycznych i został przez niego rekomendowany

[15] Dodatkowa ocena nie jest przeprowadzana, jeśli dwóch oceniających nie rekomenduje wniosku ze względu na niespełnienie kryteriów dopuszczających

do dofinansowania, a od drugiego oceniającego uzyskał poniżej 60% punktów w co najmniej jednym kryterium merytorycznym i nie został przez niego rekomendowany do dofinansowania;

2) wniosek od każdego z oceniających bezwarunkowo uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnianie każdego z kryteriów merytorycznych oraz różnica w liczbie punktów przyznanych bezwarunkowo przez dwóch oceniających za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych wynosi co najmniej 20 punktów.

5.4.4 W przypadku dokonywania oceny wniosku przez trzeciego oceniającego, o której mowa w pkt. 5.4.3 pkt. 2 ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

1) średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego. O wyniku ostatecznej oceny będzie decydowało osiągnięcie co najmniej 60 % punktów przyznanych przez oceniających w każdym kryterium merytorycznym (dwóch ostatecznych ocen) oraz
2) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących, o ile wniosek od każdego z oceniających, czyli trzeciego oceniającego i oceniającego, którego ocena jest liczbowo bliższa ocenie trzeciego oceniającego uzyskał co najmniej 60% punktów w każdym kryterium merytorycznym od każdego z tych oceniających.

5.4.5 Jeżeli różnice między liczbą punktów przyznanych przez trzeciego oceniającego a liczbami punktów przyznanymi przez każdego z dwóch oceniających są jednakowe, ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

1) średniej arytmetycznej punktów ogółem oceny bezwarunkowej za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z oceny tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów oraz
2) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących, o ile wniosek od każdego z oceniających, czyli trzeciego oceniającego oraz tego z dwóch oceniających, który przyznał wnioskowi większą liczbę punktów uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnienie każdego z kryteriów merytorycznych.

5.4.6 W przypadku dokonywania oceny wniosku przez trzeciego oceniającego, o której mowa w pkt. 5.4.3 pkt. 1 lub łącznie wystąpienia przesłanek, o których mowa w pkt. 5.4.3 pkt. 1 i 2 ostateczną i wiążącą ocenę projektu stanowi suma:

1) średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie ogólnych kryteriów merytorycznych z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny jednego z dwóch oceniających, która jest zbieżna z oceną trzeciego oceniającego, co do decyzji w sprawie rekomendowania wniosku do dofinansowania oraz
2) premii punktowej przyznanej projektowi za spełnianie kryteriów premiujących, o ile wniosek od trzeciego oceniającego uzyskał co najmniej 60% punktów za spełnienie każdego z kryteriów merytorycznych i rekomendację do dofinansowania.

5.4.7 Przewodniczący KOP weryfikuje prawidłowość dokonanych ocen przed zatwierdzeniem protokołu z prac KOP. W przypadku stwierdzenia, iż ocena została dokonana w sposób wadliwy lub niepełny, przewodniczący KOP może podjąć decyzję o:

1) zwróceniu karty oceny do poprawy przez oceniającego, który dokonał wadliwej lub niepełnej oceny (ze wskazaniem, które elementy oceny wg przewodniczącego KOP zostały uznane za wadliwe lub niepełne) albo,
2) anulowaniu powyższej oceny i skierowaniu wniosku do ponownej oceny, którą przeprowadza inny oceniający wybrany w drodze losowania.

W przypadku podjęcia jednej z powyższych decyzji sporządzana jest notatka obejmująca w szczególności wyjaśnienie przyczyn podjęcia przez przewodniczącego KOP określonej decyzji. Notatka dołączana jest do protokołu z prac KOP.

5.4.8 W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów zero-jedynkowych lub kryteriów premiujących między dwoma oceniającymi Przewodniczący KOP rozstrzyga, która z ocen spełniania przez projekt kryteriów jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie.

5.5 Negocjacje

5.5.1 Negocjacje projektów są przeprowadzane przez pracowników IOK powołanych do składu KOP. Mogą to być pracownicy IOK powołani do składu KOP inni niż ci, którzy dokonywali oceny danego projektu. W negocjacjach uczestniczy przewodniczący KOP/ zastępca przewodniczącego KOP. Dopuszcza się możliwość uczestnictwa w negocjacjach członka KOP oceniającego dany projekt.

5.5.2 Kierując projekt do negocjacji oceniający w karcie oceny projektu:

1) wskazują ich zakres, podając, jakie korekty należy wprowadzić do wniosku lub jakie uzasadnienia dotyczące określonych zapisów we wniosku KOP powinna uzyskać od wnioskodawcy w trakcie negocjacji, aby ocena warunkowa stała się oceną ostateczną;
2) wyczerpująco uzasadniają swoje stanowisko oraz
3) w przypadku warunkowego przyznania określonej liczby punktów za spełnianie danego kryterium podają, jaką liczbę punktów powinien otrzymać projekt, gdyby negocjacje skończyły się z wynikiem negatywnym.

5.5.3 Negocjacje prowadzone są z Projektodawcą w trakcie trwania prac Komisji Oceny Projektów.

5.5.4 Na etapie oceny merytorycznej oceniający może ocenić projekt pozytywnie i skierować go do negocjacji, jedynie w sytuacji, gdy ocena bezwarunkowa projektu przesądza o uzyskaniu przez niego wymaganej liczby punktów.

5.5.5 Negocjacje projektów są przeprowadzane co do zasady w formie pisemnej (w tym z wykorzystaniem elektronicznych kanałów komunikacji). W uzasadnionych przypadkach IOK dopuszcza również ustną formę negocjacji (spotkanie obu stron negocjacji).

Z przeprowadzonych negocjacji ustnych (i pisemnych, jeśli IOK zdecyduje w takim przypadku o sporządzeniu protokołu) sporządza się podpisywany przez obie strony protokół ustaleń. Protokół zawiera opis przebiegu negocjacji umożliwiający jego późniejsze odtworzenie. Przebieg negocjacji stanowi załącznik do protokołu z prac KOP.

5.5.6 Negocjacje są prowadzone do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie – poczynając od projektu, który uzyskałby najlepszą ocenę, gdyby spełnienie przez niego kryteriów nie zostało zweryfikowane warunkowo.

5.5.7 Niezwłocznie po przekazaniu wszystkich kart oceny do Przewodniczącego KOP albo innej osoby upoważnionej przez Przewodniczącego KOP, IOK wysyła pismo informujące o możliwości podjęcia negocjacji wyłącznie do Wnioskodawców, których projekty skierowane zostały do negocjacji oraz umożliwią maksymalne wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie.

5.5.8 Pismo, o którym mowa powyżej zawiera całą treść wypełnionych kart oceny albo kopie wypełnionych kart oceny w postaci załączników, z zastrzeżeniem, że IOK, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.

5.5.9 Wnioskodawca jest zobowiązany do podjęcia negocjacji najpóźniej w terminie wskazanym w piśmie (o zachowaniu tego terminu decyduje data nadania pisma).

5.5.10 Jeżeli w trakcie negocjacji:

- do wniosku nie zostaną wprowadzone wskazane przez oceniających w kartach oceny projektu korekty lub
- KOP nie uzyska od Wnioskodawcy uzasadnień dotyczących określonych zapisów we wniosku, wskazanych przez oceniających w kartach oceny projektu,

negocjacje kończą się z wynikiem negatywnym, co oznacza odrzucenie projektu zgodnie z kryterium dopuszczającym ogólnym.

5.5.11 Weryfikacji wniosku o dofinansowanie po etapie negocjacji dokonują ci sami członkowie KOP, którzy skierowali projekt do negocjacji, lub, w przypadku podjęcia decyzji przez Przewodniczącego KOP w celu usprawnienia prac w ramach KOP, inni oceniający wybrani w drodze losowania ze składu KOP.

VI. Kwalifikowalność wydatków

Ujednolicone warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla EFRR, EFS oraz FS są określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,* zwane dalej *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków.*
Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,* **obowiązującą w dniu poniesienia wydatku.**
Do oceny prawidłowości umów zawartych w ramach realizacji projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań, stosuje się wersję *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się podpisaniem danej umowy. Wszczęcie postępowania jest tożsame z publikacją ogłoszenia o wszczęciu postępowania lub zamiarze udzielenia zamówienia publicznego, o których mowa w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*, lub o prowadzonym naborze pracowników na podstawie stosunku pracy, pod warunkiem, że beneficjent udokumentuje publikację ogłoszenia o wszczęciu postępowania.

6.1 Ramy czasowe kwalifikowalności wydatków

6.1.1 Wnioskujący o dofinansowanie określa datę rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektu, mając na uwadze, iż okres realizacji projektu jest tożsamy z okresem, w którym poniesione wydatki mogą zostać uznane za kwalifikowalne. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie.
6.1.2 Data rozpoczęcia realizacji projektu nie może być wcześniejsza niż 27 lutego 2017 roku, tj. dzień ogłoszenia konkursu, z zastrzeżeniem, że koszty związane z realizacją projektu poniesione przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu projektodawca ponosi na własne ryzyko. Końcowa data kwalifikowalności wydatków jest określona w umowie o dofinansowanie i nie może być późniejsza niż 31 grudnia 2023r.
6.1.3 Przy określaniu daty rozpoczęcia realizacji projektu Wnioskodawca powinien uwzględnić czas niezbędny na przeprowadzenie weryfikacji wniosku pod względem spełnienia wymogów technicznych, oceny formalnej i merytorycznej, ewentualne negocjacje oraz czas niezbędny na przygotowanie przez Wnioskodawcę dokumentów wymaganych do zawarcia umowy o dofinansowanie.
6.1.4 W uzasadnionych przypadkach IZ RPOWP może wyrazić zgodę na zmianę okresu realizacji projektu na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie.
6.1.5 Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie, pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu, zostaną poniesione do 31 grudnia 2023 r. oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową. W takim przypadku wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile spełniają pozostałe warunki kwalifikowalności określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*.

6.2 Ocena kwalifikowalności wydatku

6.2.1. Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie i Wytycznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiąże się w umowie o dofinansowanie.
6.2.2. Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli

projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta. Niemniej, na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczone, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego)[16]. Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa.

6.2.3. Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków,* **wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki**:

a) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie, z zachowaniem warunków określonych w podrozdziale 6.1 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*,
b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
c) jest zgodny z RPOWP na lata 2014-2020 i SZOOP RPOWP na lata 2014-2020,
d) został uwzględniony w budżecie projektu, z zastrzeżeniem pkt. 11 i 12 podrozdziału 8.3 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*,
e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie,
f) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
h) został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*,
i) został wykazany we wniosku o płatność zgodnie z *Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej*,
j) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych, w tym zaliczek dla wykonawców, z zastrzeżeniem pkt. 4 podrozdziału 6.4 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*,
k) jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* lub Regulaminie konkursu.

6.2.4. W przypadku zamówień o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), istnieje obowiązek dokonania i udokumentowania rozeznania rynku, zgodnie z zapisami rozdziału 6.5.1 Wytycznych.

Beneficjent powinien zapewnić, aby **wydatki finansowane w ramach typów projektów przewidzianych do realizacji w ramach niniejszego konkursu były zgodne z poziomem określonym w Wykazie dopuszczalnych stawek dla towarów i usług** stanowiącym załącznik nr 11 niniejszego Regulaminu. W przypadku, gdy specyfika projektu wymusza zwiększenie ww. poziomu powinno to być odpowiednio uzasadnione w treści wniosku, np. w polu „Uzasadnienie poszczególnych wydatków wymagających wg beneficjenta dodatkowego uzasadnienia oraz uzasadnienie dla kwalifikowalności VAT".

6.3 Wydatki niekwalifikowalne

6.3.1 Wydatkiem niekwalifikowalnym jest każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie spełnia warunków określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*. **Do katalogu wydatków niekwalifikowalnych należą między innymi**:

a) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,

[16] Punktem wyjścia dla weryfikacji kwalifikowalności wydatków na etapie realizacji projektu jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie.

b) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cele,
c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
d) kary i grzywny,
e) świadczenia realizowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),
f) rozliczenie notą obciążeniową zakupu środka trwałego będącego własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi[17],
g) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
h) koszty postępowania sądowego, wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych) oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych[18], z wyjątkiem:
   i) wydatków związanych z procesem odzyskiwania środków od beneficjentów w trybie ustawy o finansach publicznych (np. opłata komornicza, koszty egzekucji komorniczej, koszty sądowe), po akceptacji IZ RPOWP na lata 2014-2020,
   ii) ponoszonych przez IZ RPOWP na lata 2014-2020 wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych,
   iii) wydatków wynikających z zastosowania mechanizmu waloryzacji ceny,
   iv) wydatków wynikających ze zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy dokonanego w drodze porozumienia, ugody sądowej oraz orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 357 Kodeksu cywilnego,
   v) wydatków wynikających ze zwiększenia wynagrodzenia ryczałtowego na mocy wyroku sądu, o którym mowa w art. 632 § 2 Kodeksu cywilnego.

   Zwiększenie wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. iii, iv, v, nie powoduje automatycznego zwiększenia kwoty dofinansowania przyznanego w umowie o dofinansowanie.
i) wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych[19],
j) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o VAT, oraz aktów wykonawczych do tej ustawy, z zastrzeżeniem pkt 6 sekcji 6.19.1 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*,
k) wydatki poniesione na zakup nieruchomości przekraczające 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu[20], przy czym w przypadku terenów poprzemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15%, a w przypadku instrumentów finansowych skierowanych na wspieranie rozwoju obszarów miejskich lub rewitalizację obszarów miejskich, limit ten na poziomie inwestycji ostatecznego odbiorcy wynosi 20% (w przypadku gwarancji procent ten ma zastosowanie do kwoty pożyczki lub innych instrumentów podziału ryzyka, objętych gwarancją),
l) zakup lokali mieszkalnych, ,
m) inne niż część kapitałowa raty leasingowej wydatki związane z umową leasingu, w szczególności marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe
n) transakcje[21] dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość kwoty, o której mowa w art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.),

[17] Taki środek trwały może być uwzględniony jako wkład niepieniężny w projekcie.
[18] Nie dotyczy sytuacji, w której sąd prawomocnym wyrokiem uzna prawidłowość poniesienia wydatku, a było to przedmiotem sporu sądowego. Wydatki uznane przez sąd za prawidłowo poniesione będą stanowić wydatki kwalifikowalne..
[19] 7 lub 10 lat liczone jest w miesiącach kalendarzowych od daty nabycia (np.7 lat od dnia 9 listopada 2014r. to okres od tej daty do 9 listopada 2007 r.)
[20] Metodologia wyliczenia kosztu kwalifikowalnego została przedstawiona w załączniku do *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności.*
[21] Bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności.

o) wydatki poniesione na przygotowanie i wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu w przypadku wszystkich projektów, lub formularza wniosku o potwierdzenie wkładu finansowego w przypadku dużych projektów,
p) premia dla współautora wniosku o dofinansowanie opracowującego np. studium wykonalności, naliczana jako procent wnioskowanej/uzyskanej kwoty dofinansowania i wypłacana przez beneficjenta (ang. *success fee*),
q) wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako cross – financing, o którym mowa w podrozdziale 8.7 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* z zastrzeżeniem lit. l.

6.3.2 Do współfinansowania nie kwalifikują się wydatki niezgodne z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków,* czy też wyłączone przez IZ RPOWP na lata 2014-2020 poprzez odpowiednie wytyczne programowe lub umowę o dofinansowanie, o ile pozostaje to zgodne z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków*. **Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków**.

6.3.3 Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi beneficjent jako strona umowy o dofinansowanie projektu.

6.4 Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji

6.4.1 Beneficjent jest zobowiązany do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia o wartości szacunkowej przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT) w sposób zapewniający przejrzystość oraz zachowanie uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców. Spełnienie powyższych wymogów następuje w drodze zastosowania przepisów Pzp lub zasady konkurencyjności.

6.4.2 W przypadku zamówień o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, w celu zapewnienia, iż wydatki będą ponoszone w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny beneficjent ma obowiązek przeprowadzić i udokumentować rozeznanie rynku. Szczegółowe zapisy dotyczące procedury rozeznania rynku i zasady konkurencyjności zostały opisane odpowiednio w podrozdziale 6.5.1 i 6.5.2 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków.*

6.4.3 IZ RPOWP zobowiąże beneficjenta w umowie o dofinansowanie do uwzględnienia aspektów społecznych[22] w szczególności dotyczących ograniczenia możliwości złożenia oferty do kręgu podmiotów ekonomii społecznej, kryteriów dotyczących zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, bezrobotnych lub osób, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym przy zlecaniu usług cateringowych i informacyjno-promocyjnych, o ile takie są przewidziane w budżecie projektu.

6.4.4 W przypadku, gdy beneficjent jest organem administracji publicznej, może on powierzać na podstawie art. 5 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizację zadań publicznych w trybie określonym w tej ustawie.

6.4.5 W przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów prawa innych niż ustawa Pzp wyłącza się stosowanie ustawy Pzp, beneficjent, który jest zobowiązany do stosowania Pzp, przeprowadza zamówienie publiczne z zastosowaniem tych przepisów.

6.4.6 W przypadku naruszenia przez beneficjenta warunków i procedur postępowania o udzielenie zamówienia publicznego określonych w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*, IZ RPOWP na lata 2014-2020 będąca stroną umowy uznaje całość lub część wydatków związanych z tym zamówieniem publicznym za niekwalifikowalne, zgodnie z rozporządzeniem ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wydanym na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy wdrożeniowej.

6.4.7 Ogólne warunki realizacji zamówień publicznych określają *Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków*.

[22] Informacja dotycząca aspektów społecznych, w tym sposobu ich ujmowania w realizowanych zamówieniach, została ujęta w podręczniku opracowanym przez Urząd Zamówień Publicznych, dostępnym pod adresem: https://www.uzp.gov.pl/__data/assets/pdf_file/0021/30279/Aspekty_spoleczne_w_zamowieniach_publicznych_Podrecznik_Wydanie_II.pdf

6.5 Wkład własny

6.5.1 Wkład własny mogą zapewnić środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną wnioskodawcy, zgodnie z poziomem dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych**.**
6.5.2 Wkład własny beneficjenta jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie, przy czym to beneficjent określa formę wniesienia wkładu własnego. Każdy podmiot ubiegający się o dofinansowanie w ramach niniejszego konkursu jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego w wysokości stanowiącej nie mniej niż 5% wydatków kwalifikowalnych projektu
6.5.3 Wkład własny wnoszony przez beneficjenta, na rzecz projektu, w postaci nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy stanowi wkład niepieniężny i jest wydatkiem kwalifikowalnym.
6.5.4 Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich, wówczas należy traktować go jako wkład pieniężny.
6.5.5 Co do zasady o zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny/prywatny) decyduje status prawny beneficjenta/partnera (w przypadku projektów partnerskich)/strony trzeciej (w przypadku wnoszenia wkładu w formie wynagrodzeń).
6.5.6 W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z EFS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym wnioskodawcy, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.
6.5.7 Wycena wkładu niepieniężnego powinna być dokonywana zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków*. **Wkład własny niepieniężny może być wniesiony np. w postaci sal. W takim przypadku wartość wkładu wycenia się jako koszt amortyzacji lub wynajmu (stawkę może określać np. cennik danej instytucji).**
6.5.8 Wkład niepieniężny, który w ciągu 7 poprzednich lat (10 lat dla nieruchomości) od dnia zakupu był współfinansowany ze środków unijnych lub/oraz dotacji z krajowych środków publicznych, jest niekwalifikowalny (podwójne finansowanie).

6.6 Podatek od towarów i usług

6.6.1 Podatki i inne opłaty, w szczegó*lności podatek od towarów i usług (VAT), mogą być uznane za wydatki k*walifikowalne tylko wtedy, gdy beneficjent nie ma prawnej możliwości ich odzyskania. Oznacza to, iż zapłacony VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy wnioskodawcy, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo (czyli wnioskodawca nie ma prawnych możliwości) do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na nie podjęcie przez wnioskodawcę czynności zmierzających do realizacji tego prawa.
6.6.2 Wnioskodawca, który uzna VAT za wydatek kwalifikowalny jest zobowiązany do przedstawienia w treści wniosku o dofinansowanie szczegółowego uzasadnienia zawierającego podstawę prawną, wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony, zarówno na dzień sporządzania wniosku o dofinansowanie, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości (w okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu) majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu. Beneficjenci, którzy zaliczą VAT do wydatków kwalifikowalnych, oświadczają w treści wniosku, iż w chwili składania wniosku o dofinansowanie nie mogą odzyskać w żaden sposób poniesionego kosztu

VAT, którego wysokość została określona w odpowiednim punkcie wniosku o dofinansowanie (fakt ten decyduje o kwalifikowalności VAT) oraz zobowiązują się do zwrotu zrefundowanej części VAT jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku przez beneficjentów.

6.6.3 Uzasadnienie to, oraz oświadczenie, o którym mowa wyżej należy zamieścić w polu „Uzasadnienie poszczególnych wydatków wymagających wg beneficjenta dodatkowego uzasadnienia oraz uzasadnienie dla kwalifikowalności VAT".

6.6.4 Powyższe odnosi się również do Partnera(ów), Realizatora(ów) ponoszącego(ych) wydatki w ramach projektu.

6.7 Budżet projektu

6.7.1 Podmiot realizujący projekt ponosi wydatki związane z jego realizacją zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020* oraz *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.*

6.7.2 Wnioskodawca przedstawia zakładane koszty projektu we wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w formie budżetu zadaniowego, który zawiera: **koszty bezpośrednie (w tym koszty objęte cross-financingiem) oraz koszty pośrednie**.

6.7.3 Koszty bezpośrednie – stanowią koszty kwalifikowalne poszczególnych zadań realizowanych przez beneficjenta w ramach projektu, które są bezpośrednio związane z tymi zadaniami. Zadania projektu należy definiować odpowiednio do zakresu merytorycznego danego projektu.

6.7.4 Kwoty kosztów bezpośrednich wykazywane w budżecie zadaniowym powinny wynikać z budżetu wniosku o dofinansowanie realizacji projektu, który wskazuje poszczególne koszty jednostkowe związane z realizacją odpowiednich zadań i jest podstawą do oceny kwalifikowalności wydatków projektu na etapie weryfikacji wniosku o dofinansowanie projektu. Stopień uszczegółowienia budżetu powinien dokładnie określać planowane wydatki w ramach zadań.

6.7.5 Koszty bezpośrednie powinny być oszacowane należycie, racjonalne i efektywne, zgodnie z procedurami określonymi w Wytycznych *w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020* z uwzględnieniem stawek rynkowych zgodnie z załącznikiem nr 11 do Regulaminu konkursu tj. Wykaz dopuszczalnych stawek dla towarów i usług.

6.7.6 Beneficjent wprowadzając poszczególne wydatki do budżetu projektu wskazuje, jakiego zadania i działania one dotyczą. Ponadto dla każdego wydatku w ramach zadań rozliczanych na podstawie wydatków rzeczywiście poniesionych należy określić kategorię kosztu poprzez wybranie z listy rozwijanej kategorii (merytorycznej), w ramach której ponoszony jest koszt. Beneficjent powinien ograniczyć się do przyporządkowania wydatków **wyłącznie** do następujących kategorii:

- zakup sprzętu ICT z oprogramowaniem,
- zajęcia dodatkowe,
- wycieczki/wyjazdy edukacyjne,
- wyposażenie szkoły/pracowni dydaktycznych,
- stypendia,
- doradztwo edukacyjno-zawodowe,
- staże i praktyki dla nauczycieli,
- staże i praktyki dla uczniów,
- koszty współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym,
- koszty utworzenia klasy patronackiej,
- koszty doskonalenia nauczycieli
- inne wydatki, niekwalifikujące się do żadnej z powyższych kategorii.

W polu Opis kosztu w danej kategorii kosztów należy podać dokładną nazwę kosztu np.: „Wynagrodzenie doradcy zawodowego – ½ etatu”, pamiętając przy tym, aby w ramach jednego zadania nie wystąpiły dwie identyczne nazwy kosztów.

6.7.7 Cross-financing – zasada elastyczności, polegająca na możliwości komplementarnego, wzajemnego finansowania działań ze środków EFRR i EFS.

6.7.8 Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu i stanowi logiczne uzupełnienie działań w ramach RPOWP na lata 2014-2020.

6.7.9 W przypadku projektów współfinansowanych z EFS **cross-financing może dotyczyć wyłącznie:**

a) zakupu nieruchomości,
b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

6.7.10 Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń, nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu. Należy przy tym pamiętać o przedstawieniu we wniosku o dofinansowanie (w sekcji VII.6, pkt. 2) uzasadnienia konieczności zakupu / wynajmu / leasingu /amortyzacji lub innej metody pozyskania do projektu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości jednostkowej powyżej 3 500 PLN netto.

6.7.11 Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

6.7.12 Wydatki objęte **cross-financingiem** w projekcie **nie mogą przekroczyć 10 % wartości projektu.**

6.7.13 Konieczność poniesienia wydatków w ramach cross-financingu oraz środków trwałych musi być bezpośrednio wskazana we wniosku o dofinansowanie i uzasadniona.

6.7.14 W przedmiotowym konkursie **wartość środków trwałych** (**o wartości jednostkowej równej lub wyższej niż 3500 PLN netto**) zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich **wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych projektu**, przy czym **łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może przekroczyć 10 % wydatków kwalifikowalnych projektu.**

W przypadku realizacji działań związanych z doposażeniem szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego, limit wydatków związanych z zakupem środków trwałych nie może przekroczyć 20% wydatków kwalifikowalnych. Przy czym łączna wartość wszystkich wydatków poniesionych w ramach kosztów bezpośrednich na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach cross-financingu, nie może przekroczyć 20% wydatków kwalifikowalnych projektu. W przypadku, gdy projekt nie zakłada doposażenia szkół/placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego - limit środków trwałych (wraz z cross-financingiem) wynosi 10% wydatków kwalifikowalnych projektu.

6.7.15 W przypadku wykazania w budżecie projektu wydatków na zakup **środków trwałych o wartości od 3500,00 zł do 4400,00 zł**, w celu zweryfikowania poprawności odznaczenia w kolumnie "Wydatki podlegające limitom", należy kolumnę „Opis kosztu w ramach działania/Opis kosztu w danej kategorii kosztów” uzupełnić o informację „**%” stawki VAT**, np.: „Laptop (23% VAT)”.

6.7.16 Środki trwałe, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole),
b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).

6.7.17 Wydatki poniesione na zakup środków trwałych, o których mowa w pkt 6.7.16 lit. a, a także koszty ich dostawy, montażu i uruchomienia, mogą być kwalifikowalne w całości lub części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem beneficjenta opartym o faktyczne wykorzystanie środka trwałego na potrzeby projektu.
6.7.18 Wydatki poniesione na zakup środków trwałych, o których mowa w pkt 6.7.16 lit. b, mogą być kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu. W takim przypadku rozlicza się wydatki do wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym i stosuje warunki i procedury określone w sekcji 6.12.2 *Wytycznych*. W takim przypadku wartość środków trwałych nie wchodzi do limitu środków trwałych i *cross-financingu*.
6.7.19 Jeżeli środki trwałe, o których mowa w pkt 6.7.16 lit. b, wykorzystywane są także do innych zadań niż założone w projekcie, wydatki na ich zakup kwalifikują się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym dokonanym w okresie realizacji projektu, proporcjonalnie do ich wykorzystania w celu realizacji projektu. W takim przypadku rozlicza się odpisy amortyzacyjne i stosuje sekcję 6.12.2 *Wytycznych*.

6.7.20 Koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, w szczególności:

a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
d) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
f) wydatki związane z otworzeniem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,
g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),
h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
i) opłaty za energię elektryczną, cieplną, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
k) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu,
l) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu,
m) koszty ubezpieczeń majątkowych,
n) koszty ochrony,
o) koszty sprzątania pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń,
p) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.

6.7.21 Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych, liczonych od kosztów bezpośrednich[23]:

a) 25 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 tys. PLN włącznie,
b) 20 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
c) 15 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,
d) 10 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 tys. PLN.

6.7.22 W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-financingiem.

6.7.23 Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie, zostaną wykazane w ramach kosztów bezpośrednich. Podczas oceny kwalifikowalności na etapie wyboru projektu zostanie zweryfikowane, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu IZ RPOWP na lata 2014-2020 zatwierdzając wniosek o płatność weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych wydatków bezpośrednich załączanym do wniosku o płatność, nie zostały wykazane wydatki pośrednie określone powyżej.

6.7.24 W budżecie projektu wnioskodawca wskazuje i uzasadnia źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania.

6.7.25 We wniosku o dofinansowanie wnioskodawca wskazuje **formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin),** co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków personelu projektu na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.

6.7.26 Beneficjent wykazuje we wniosku o dofinansowanie swój potencjał kadrowy, o ile go posiada, przy czym jako potencjał kadrowy rozumie się powiązane z beneficjentem osoby, które zostaną zaangażowane w realizację projektu, w szczególności osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, które wnioskodawca oddeleguje do realizacji projektu.

6.7.27 Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto wnioskodawcę obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu zawartym w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. IOK rozlicza wnioskodawcę ze zrealizowanych zadań w ramach projektu.

6.7.28 Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu, w oparciu o zasady określone w OWU.

UWAGA: Sposób zatrudnienia personelu projektu powinien być zgodny z warunkami określonymi w podrozdziale 6.16 i 8.4 pkt 9 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków*.

6.8 Uproszczone metody rozliczania wydatków

6.8.1 W niniejszym konkursie możliwe jest stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków **w postaci kwot ryczałtowych**.

6.8.2 W projektach, których **wartość wkładu publicznego** (środków publicznych**) nie przekracza** wyrażonej w PLN równowartości **100.000 EUR**, tj.: **433 100,00 PLN**[24], stosowanie

[23] Z pomniejszeniem kosztu racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

wyżej wymienionej uproszczonej metody rozliczania wydatków jest **obligatoryjne** ze względu na brzmienie kryterium: „Projekty o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego[25] są rozliczane uproszczonymi metodami, o których mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,* a projekty o wartości przekraczającej 100 000 EUR wkładu publicznego[26] - na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków" z zastrzeżeniem punktu 6.8.10.

6.8.3 Kwotą ryczałtową jest kwota uzgodniona za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu. Jedno zadanie stanowi jedną kwotę ryczałtową.

6.8.4 Wydatki rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia, jednak IZ będąca stroną umowy uzgadnia z Wnioskodawcą warunki kwalifikowalności kosztów, w szczególności ustala dokumentację, potwierdzającą wykonanie rezultatów, produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu. Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonej metody dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki produktu i rezultatu.

6.8.5 W ramach kwoty ryczałtowej wydatki objęte cross-financingiem, wydatki przeznaczone na zakup środków trwałych oraz inne wydatki objęte limitami, o których mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków* lub umowie o dofinansowanie wykazywane są we wniosku o płatność do wysokości limitu określonego w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu.

6.8.6 W przypadku niezrealizowania założonych w umowie o dofinansowanie wskaźników produktu lub rezultatu, płatności powinny ulec odpowiedniemu obniżeniu. W przypadku kwot ryczałtowych – w razie niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana jako niekwalifikowalna (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia").

6.8.7 W przypadku realizacji zadania niezgodnie z podstawowymi założeniami wniosku o dofinansowanie (zgodnie z warunkami zawartej umowy) uznane zostanie, iż Beneficjent nie wykonał zadania prawidłowo oraz nie rozliczył przyznanej kwoty ryczałtowej.

6.8.8 Wydatki, które Beneficjent poniósł na zadanie objęte kwotą ryczałtową, która nie została uznana za rozliczoną, uznaje się za niekwalifikowalne.

6.8.9 Jednocześnie **stosowanie kwot ryczałtowych** wyliczonych w oparciu o szczegółowy budżet projektu określony przez wnioskodawcę **w projektach o wartości** wkładu publicznego (środków publicznych) **przekraczającej wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR nie jest możliwe**.

6.8.10 Nie dopuszcza się **stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków** w przypadku, gdy realizacja projektu jest zlecana w całości wykonawcy zgodnie z podrozdziałem 6.5 Wytycznych, dotyczącym zamówień udzielanych w ramach projektu (zgodnie z ustawą Pzp, zasadą konkurencyjności, rozeznaniem rynku). Oznacza to, że projekty o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego, zlecane w całości wykonawcy nie mogą być przyjmowane do dofinansowania.

Jeżeli jednak tylko część projektu jest zlecana, stosowanie uproszczonej metody rozliczania wydatków, tj. kwot ryczałtowych jest obligatoryjne w przypadku projektów o równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego.

---

[24] Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu. Kurs publikowany na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm

[25] Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

[26] Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu.

VII. Pomoc publiczna/de minimis

Warunki oraz formy udzielania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis wynikają bezpośrednio z uregulowań wspólnotowych oraz znajdują odzwierciedlenie w krajowych programach pomocowych, stanowiących podstawę dla udzielenia pomocy publicznej.
Podstawowym dokumentem wspólnotowym regulującym pomoc publiczną jest rozporządzenie Komisji (WE) nr 651/2014 z dn. 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. W zakresie pomocy de minimis, podstawowym aktem jest rozporządzenie Komisji (WE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
Na gruncie krajowego porządku prawnego kwestie dotyczące pomocy publicznej reguluje ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenia wykonawcze.
Natomiast regulacje dotyczące pomocy publicznej i pomocy de minimis w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego zawarte są w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014- 2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1073).

VIII. Procedura odwoławcza

8.1.1 Szczegółowe informacje o wymogach i trybie rozpatrywania protestu znajdują się w rozdziale nr 15 ustawy wdrożeniowej.
8.1.2 Zgodnie z art. 53 ustawy wdrożeniowej w ramach RPOWP 2014-2020 przewiduje się środek odwoławczy, jakim jest protest.
8.1.3 Procedura odwoławcza nie wstrzymuje zawierania umów z wnioskodawcami, których projekty zostały zakwalifikowane do dofinansowania.
8.1.4 Protest jest to pisemne wystąpienie wnioskodawcy o weryfikację przeprowadzonej oceny wniosku o dofinansowanie projektu pod kątem jej zgodności z kryteriami wyboru projektów lub naruszeń o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny.
8.1.5 Protest nie może służyć uzupełnieniu treści wniosku o dofinansowanie projektu i powinien odnosić się jedynie do treści zawartych we wniosku lub uwag dotyczących procedury oceny wniosku. Ewentualne dodatkowe informacje niewynikające z treści wniosku, a zawarte w proteście bądź dołączone do protestu w postaci załączników nie są brane pod uwagę przy jego rozpatrywaniu, jako mające wpływ na dokonaną ocenę wniosku.
8.1.6 Wnioskodawca może wnieść protest na każdym etapie oceny wniosku po otrzymaniu pisemnej informacji o negatywnych wynikach jego oceny wraz z pouczeniem o przysługującym środku odwoławczym (art. 46 ust. 5 ustawy wdrożeniowej).
8.1.7 Protest musi być złożony przez osobę uprawnioną, tj. przez samego wnioskodawcę, z uwzględnieniem sposobu jego reprezentacji wynikającej z odpisu właściwego rejestru lub ewidencji, bądź też przez osobę trzecią, która posiada pisemne pełnomocnictwo/ upoważnienie do reprezentowania wnioskodawcy. Stosowne pełnomocnictwo/upoważnienie powinno zostać złożone w oryginale lub w postaci uwierzytelnionej kopii wraz z protestem.
8.1.8 Protest może wnieść każdy Wnioskodawca, którego wniosek o dofinansowanie otrzymał negatywną ocenę.
8.1.9 Negatywną oceną jest ocena w zakresie spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów, w ramach której:

1) projekt nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny;
2) projekt uzyskał wymaganą liczbę punktów lub spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania.

8.1.10 Nie dopuszcza się możliwości kwestionowania w ramach protestu zasadności samych kryteriów wyboru projektów, a także formułowania zarzutów o charakterze wyłącznie proceduralnym. Także wyczerpanie środków w ramach konkursu nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

8.1.11 Protest należy wnieść do Dyrektora Departamentu Rozwoju Regionalnego (DRR) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania przez Wnioskodawcę informacji o wynikach oceny jego wniosku, zgodnie z pouczeniem w niej zawartym.

8.1.12 Protest powinien zawierać:
1) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
2) oznaczenie Wnioskodawcy,
3) numer wniosku o dofinansowanie projektu,
4) wskazanie kryteriów wyboru projektu, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
5) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
6) podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

8.1.13 W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa w pkt. 8.1.12 lub zawierającego oczywiste omyłki, DRR wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

8.1.14 Uzupełnienie protestu o którym mowa w ust. 8.1.13 może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych, o których mowa w pkt 8.1.12 pkt. 1-3 i 6.

8.1.15 Wezwanie, o którym mowa w pkt. 8.1.13 wstrzymuje bieg terminu, o którym mowa w art. 56 ust.2 i art. 57 ustawy wdrożeniowej.

8.1.16 W przypadku zmiany danych wnioskodawcy, zawartych w treści protestu, jest on zobowiązany niezwłocznie powiadomić Dyrektora DRR o zmianie danych. W szczególności wnioskodawca zobowiązany jest do informowania o zmianie adresu do doręczeń.

8.1.17 O dochowaniu terminu na wniesienie protestu decyduje:
1) data nadania pisma w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego lub data nadania pisma w placówce operatora prywatnego lub data nadania pisma w firmie kurierskiej, potwierdzona odpowiednim dowodem nadania, na adres bezpośrednio do Departamentu Rozwoju Regionalnego Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, ul. Poleska 89, 15-874 Białystok, lub
2) data złożenia protestu w kancelarii w pokoju nr 20 w godzinach urzędowania poniedziałek: 8:00-16:00, wtorek - piątek: 7:30- 15:30.

8.1.18 DRR rozpatruje protest w terminie nie dłuższym niż 30 dni licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy w trakcie rozpatrywania protestu konieczne jest skorzystanie z pomocy ekspertów, termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony do 60 dni od dnia jego otrzymania, o czym DRR informuje na piśmie wnioskodawcę.

8.1.19 Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, o którym mowa w art. 46 ust. 5 ustawy wdrożeniowej, został wniesiony:
a) po terminie,
b) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania,

c) bez wskazania kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza wraz z uzasadnieniem.

8.1.20 Zgodnie z art. 61 oraz art. 62 ustawy wdrożeniowej w przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, w tym przypadku o którym mowa w art. 66 ust 2 pkt 1 ustawy wdrożeniowej, Wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do sądu administracyjnego, a następnie skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

8.1.21 W przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej wyczerpana zostanie kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach działania, DRR pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym na piśmie wnioskodawcę, pouczając jednocześnie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

IX. Postanowienia końcowe

IOK szacuje, że orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu przypadnie na:

− październik 2017 roku – w przypadku, gdy ocenie merytorycznej podlegać będzie do 50 wniosków,

− listopad 2017 roku w przypadku, gdy ocenie merytorycznej podlegać będzie od 51 do 100 wniosków,

− grudzień 2017 roku – w przypadku, gdy ocenie merytorycznej podlegać będzie powyżej 100 wniosków.

Czas trwania poszczególnych etapów konkursu wyniesie odpowiednio*:

• nabór wniosków – od 31.03.2017r. do 28.04.2017r.

• weryfikacja techniczna – nie później niż 14 dni od daty zakończenia naboru, w przypadku uzupełnienia lub korekty wniosku na tym etapie termin zostanie wydłużony.

• etap oceny formalnej:

– 14 dni, gdy ocenie podlegać będzie do 100 wniosków,

– 21 dni, gdy ocenie podlegać będzie powyżej 100 wniosków,

• etap oceny merytorycznej wraz z ewentualnymi negocjacjami:

– 80 dni, gdy ocenie merytorycznej podlegać będzie do 50 wniosków,

– 100 dni, gdy ocenie merytorycznej podlegać będzie od 51 do 100 wniosków,

– 120 dni, gdy ocenie merytorycznej podlegać będzie powyżej 100 wniosków.

Powyższe etapy obejmują czynności techniczne takie jak: sporządzanie i zatwierdzanie listy wniosków, a w przypadku oceny merytorycznej również ewentualne negocjacje.

*Ilekroć w punkcie IX Postanowienia końcowe mowa o dniach rozumie się przez to dni robocze.

X. Kontakt oraz dodatkowe informacje

W sprawach dotyczących konkursu w ramach Działania 3.3.1 informacji udzielają telefonicznie i za pomocą poczty elektronicznej pracownicy instytucji organizującej konkurs:

REFERAT WDRAŻANIA KSZTAŁCENIE ZAWODOWE I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

- **e-mail:** zawodowe.konkurs@wrotapodlasia.pl
  (w tytule wiadomości należy wpisać nr naboru podany w ogłoszeniu o konkursie),
- **kontakt telefoniczny w godz. 9.00 - 13.00:** (85) 66 54 275, -285,- 246, - 235, -261, -209.

DEPARTAMENT EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego ul. Poleska 89, 15-874 Białystok

tel. 85 66 54 260 (sekretariat), fax 85 66 54 201

e-mail: **sekretariat.efs@wrotapodlasia.pl**

W sprawach dotyczących funkcjonowania GWA (EFS) informacji udzielają pracownicy IOK:

- **e-mail: gwa_efs@wrotapodlasia.pl** (problemy należy zgłaszać na formularzu dostępnym na stronie www.rpo.wrotapodlasia.pl - zakładka Generator Wniosków Aplikacyjnych)
- **kontakt telefoniczny:** (85) 66 54 933

Dodatkowo informacji udzielają pracownicy **Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich** działających w województwie podlaskim:

- w Białymstoku, Infolinia: 0 801 308 013, e-mail: gpi@wrotapodlasia.pl;
- w Suwałkach, tel. 87 563 02 11, 87 563 02 19, 87 562 02 76, e-mail: lpi@ares.suwalki.pl;
- w Łomży, tel. 86 216 33 26, 86 473 53 20, e-mail: lpi@podlaskie.org.pl

XI. Załączniki

1. Regulamin pracy Komisji Oceny Projektów RPOWP 2014-2020 w ramach EFS.
2. Wzór karty weryfikacji poprawności wniosku pod względem technicznym współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPOWP 2014-2020.
3. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.
4. Wzór Karty oceny formalnej wniosku konkursowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPOWP 2014-2020.
5. Wzór Karty oceny merytorycznej wniosku konkursowego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPOWP 2014-2020.
6. Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu ze środków EFS (kwoty ryczałtowe i dla umów innych niż z kwotami ryczałtowymi).

6a Wzór minimalnego zakresu porozumienia o dofinansowanie projektu ze środków EFS (kwoty ryczałtowe i dla umów innych niż rozliczane kwotami ryczałtowymi)

7. Wzór Wniosku o dofinansowanie projektu współfinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.
8. Wzór potwierdzenia złożenia wersji papierowej wniosku o dofinansowane.
9. Wzór deklaracji wystawcy weksla in blanco wraz z wekslem.
10. Systematyka kryteriów wyboru projektów wybieranych w trybie konkursowym współfinansowanych z EFS w ramach RPOWP 2014-2020, Działanie 3.3, Poddziałanie 3.3.1
11. Wykaz dopuszczalnych stawek dla towarów i usług.
12. Wzór wniosku o nadanie/zmianę/wycofanie dostępu dla osoby uprawnionej do obsługi SL2014.
13. Wspólna Lista wskaźników Kluczowych 2014-2020 - EFS do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22 kwietnia 2015 r.
14. Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.
15. Lista sprawdzająca do weryfikacji czy dany certyfikat/dokument można uznać za kwalifikację na potrzeby mierzenia wskaźników monitorowania EFS dot. uzyskiwania kwalifikacji.
16. Standard organizacji staży i praktyk dla uczniów szkół zawodowych w ramach działania 3.3 RPOWP.
17. Plan rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o inteligentne specjalizacje województwa podlaskiego na lata 2015–2020.